З В І Т
ПРО ВИКОНАННЯ УМОВ КОНТРАКТУ РЕКТОРОМ ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ПРОФЕСОРОМ КОЛЕСНИКОМ Ю.М. ЗА 2022 р.

2022 рік пройшов під знаком воєнного стану та наслідків повномасштабного вторгнення рф в Україну. Діяльність університету в умовах воєнного стану вимагала ретельного планування і щоденної корекції заходів щодо збереження закладу вищої освіти, забезпечення його функціонування на належному рівні, збереження інфраструктури, матеріальних та людських ресурсів. У перші місяці війни увесь ректорат Запорізького державного медичного університету працював цілодобово, без вихідних. Завдяки цьому вдалося досягнути максимальної ефективності у діяльності університету.

Завдяки проведеній ректором ЗДМУ роботі з Запорізькою військовою адміністрацією, керівництвом «Укрзалізниці» було оперативно організовано та проведено евакуацію 3500 іноземних студентів. Наступним етапом стало збереження технічних засобів навчання та наукової роботи. Доправлено до сховищ дороговартісне обладнання, максимально убезпечено навчальні корпуси та гуртожитки, проведено підготовку гуртожитків університету для розміщення евакуйованих з районів бойових дій та розміщення тимчасово переміщених осіб. Забезпечено цілодобовий прийом прибулих та їх розміщення, надання необхідної допомоги, в тому числі медичної, на території університету.

Ще до початку повномасштабного вторгнення ректорат налагодив тісну співпрацю з Запорізьким військовим шпиталем, провівши ряд тренінгів для медичного персоналу закладу. Тому завдяки переданому необхідному обладнанню: ендоскопічній стійці, УЗД-апаратам, моніторам, комп'ютерам, відеокамерам, інструментарію та розхідним матеріалам, наданими ЗДМУ, телеконсультаціям провідних фахівців, самовідданій праці співробітників кафедр хірургії травматології та ортопедії; госпітальної хірургії; загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти; медицини катастроф, військової медицини та нейрохірургії; стоматології післядипломної освіти; сімейної медицини, терапії, кардіології та неврології ФПО; внутрішніх хвороб 2; кафедри психіатрії, психотерапії, загальної та медичної психології, наркології та сексології; анестезіології та інтенсивної терапії з перших днів бойових дій військовий шпиталь, який кваліфікується як евакуаційний, мав змогу виконувати надскладні операції і рятувати життя сотням поранених. Для виконання складних аналізів та досліджень активно використовувалася Університетська клініка. Лікарі-інтерни та студенти-волонтери долучилися до роботи в госпіталі.

Надважливим напрямком стала економія енергоресурсів та фінансів. Були розроблені і здійснені жорсткі заходи ощадного користування комунальними послугами та енергоресурсами, зокрема зменшено: теплопостачання на 3556 Гкал (або на 5,24 млн.грн.), електроенергії – на 622 439 кВТ*год. (або на 1,9 млн. грн.), водопостачання та водовідведення – на 89 410 куб.м. (або на 2,54 млн.грн.). Загалом, заходами з економного і раціонального споживання комунальних послуг та енергоносіїв заощаджено 9,7 млн. грн.

Крім цього, повністю законсервовано та відключено від споживання теплоенергії, електроенергії та водопостачання два гуртожитки, максимально зменшено споживання в навчальних корпусах, використання енергоресурсів щоденно коригується з врахуванням температури навколишнього середовища та тривалості світлового дня, здійснюється щотижневий аналіз обсягів спожитих енергоносіїв та інших комунальних послуг у порівнянні з попередніми періодами.

Здійснені також заходи з оптимізації чисельності: 259 працівників звільнено; 159 працівників перебували у відпустці за власний рахунок; 171 працівник перебував у простої. В результаті заходів з оптимізації чисельності працівників та робочого часу видатки на оплату праці зменшено на 82,4 млн. грн. (або на 44,6%).

Паралельно з налагодженням діяльності університету в умовах воєнного стану велась робота з відновлення навчального процесу, у мінімально короткі строки на початку березня навчання забезпечено для усього контингенту здобувачів освіти, в тому числі й іноземних студентів.

В умовах війни надзвичайної ваги набуває підтримка вітчизняної науки: наказом ректора № 83 від 15.03.2022 забезпечено безперебійний вихід наукових журналів ЗДМУ – «Запорізький медичний журнал», «Патологія» та «Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики» і встановлено безкоштовну публікацію статей для вчених з України.

І. **ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ**

Виконання Ліцензійних умов. Впровадження української мови.

В університеті діє система забезпеченння виконання Ліцензійних умов науково-педагогічними працівниками *за пунктом 38. – «Досягнення у професійній діяльності» у розділі 4.1 «Кадрові вимоги щодо започаткування та провадження освітньої діяльності за рівнем вищої освіти та освітніми програмами, що передбачають присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання».*

За вимогами Ліцензійних умов, науково-педагогічні працівники, які забезпечують освітній процес, повинні мати не менше 4 досягнень у професійній діяльності за останні 5 років. В ЗДМУ рішенням Вченої ради даний критерій рекомендовано збільшити до 6. Дане рішення спонукає викладачів до ретельного планування та виконання вказаної вимоги та формує потужний і дієвий викладацький колектив. Станом на грудень 2022 р. середній показник виконання п. 38 становить 7-8 пунктів на 1 викладача.

Адміністрацією створено дієві умови для виконання Ліцензійних умов науково-педагогічними працівниками.

У комплексі заходів «Системи якості освіти та освітньої діяльності ЗДМУ» дане питання знаходиться на постійному контролі, його складові за напрямками діяльності систематично доповідаються щопонеділка на засіданнях ректорату, згідно графіків – на засіданнях ЦМК, ЦМР, вчених радах факультетів та ЗДМУ.

Узагальнення статистичних показників виконання п.38 проводитиься тричі на рік – щосеместрово та при проведенні рейтингу кафедр та структурних підрозділів.

Отриманні дані враховуються при плануванні наступного періоду діяльності структурних підрозділів (кафедр, відділів, бібліотеки тощо) та індивідуально кожним викладачем при підготовці до подання документів на укладення трудових відносин.

У ЗДМУ строго і неухильно виконується Закон України **«Про забезпечення функціонування української мови як державної».** Всі науково-педагогічні працівники мають відповідні документи на володіння державною мовою, а ректор особисто склав іспит на визначення рівня володіння державною мовою в Національній комісії зі стандартів державної мови (сертифікат УМД № 00141672).

Спілкування у освітньому просторі здійснюється виключно державною мовою, для працівників володіння державною мовою є обов'язковою умовою здійснення професійної діяльності в університеті та укладенні контракту на роботу.

Для бажаючих розвивати та удосконалювати мовленнєві навички кафедра культурології та українознавства запровадила онлайн курси мовного спрямування: **«Тренінг спілкування», «Теорія і практика професійної мовної комунікації», «Культура мовлення». Щосеместрово формуються 2-3 групи здобувачів.**

Поглиблене вивчення державної мови для викладачів та співробітників ЗДМУ забезпечує онлайн курс **«Українська мова», розроблений кафедрою культуролої та українознавства ЗДМУ**.

Щороку протягом листопада з нагоди Дня української писемності та мови проводиться місяць тематичних заходів, що охоплюють всіх учасників освітнього процесу, включають всі підрозділи: ректорат, деканати, кафедри, бібілотеку, академічні групи, навчальний відділ тощо. Всі долучаються до написання Всеукраїнського диктанту національної єдності.

Для студентів 1 курсу всіх спеціальностей проводиться ректорська контрольна робота у формі диктанту з української мови. Збережено обсяг дисципліни та іспит з української мови для студентів 1 курсу. При затвердженні навчальних планів Вченою радою дане питання має одноголосну підтримку.

Вивчення державної мови забезпечується високопрофесійним колективом кафедри культурології та українознавства, де працюють 2 професори, 4 доценти, 2 старших викладачі.

Ректор завжди піклується про збереження і розвиток кафедри, створюючи якісні умови для розвитку професійної діяльності викладачів. Викладчі, в свою чергу забезпечують якісну підготовку студентів, серед яких кожного року є призери та перможці різнорівневих мовних конкурсів; а серед колег сформовано єдиний мовленнєвий простір, який поширюється на всіх здобувачів освіти.

Антикорупційні заходи

На виконання Закону України «Про запобігання корупції», рішень НАЗК та інших нормативно-правових актів у сфері запобігання корупції, Запорізький державний медичний університет активно здійснює антикорупційну діяльність.

Зокрема, в 2022 році в Університеті:

- працює Уповноважена особа з питань запобігання і виявлення корупції;
- затверджено Антикорупційну програму ЗДМУ на 2023 рік;
- затверджено План заходів ЗДМУ, спрямованих на запобігання, протидію та виявлення корупції на 2023 рік;
- розроблено та затверджено Порядок роботи уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції під час вступної кампанії 2022 року у Запорізькому державному медичному університеті;
- діє Положення з організації роботи з повідомленнями про можливі факти корупційних правопорушень, внесеними викривачами у Запорізькому державному медичному університеті;
- діє робоча група з оцінювання корупційних ризиків Запорізького державного медичного університету відповідно до Положення про робочу групу з оцінювання корупційних ризиків;
- здійснено оцінку корупційних ризиків в діяльності університету за 2021 рік та розроблено заходи щодо їх мінімізації та усунення;
- у ЗДМУ постійно проводився контроль за дотриманням норм Положення про порядок запобігання і врегулювання потенційного та реального конфлікту інтересів в діяльності посадових осіб ЗДМУ.

Постійно здійснювалися антикорупційні заходи (за 2022 рік проведено 30 таких заходів):

- онлайн-бесіди з антикорупційної тематики зі студентами університету та Медичного фахового коледжу;
- наради з антикорупційних питань із завідувачами кафедр, ректоратом, деканатами, науково-педагогічними працівниками, адміністративно-господарським персоналом, органами студентського самоврядування під головуванням ректора та за участі уповноваженої особи;
- обговорення антикорупційного законодавства на засіданнях кафедр;
- виступи уповноваженої особи на засіданнях вчених рад факультетів та Вченої ради Університету, інших робочих зібраннях, з основ державної антикорупційної політики та стану запобігання та виявлення корупції в Університеті;
- зустрічі уповноваженої особи зі студентами заочної форми навчання та інтернами з антикорупційних питань;
- зустрічі уповноваженої особи з представниками трудових колективів Медичного фахового коледжу та Університетської клініки;

26-27 травня 2022 року було проведено науково-практичну конференцію з міжнародною участю «Правові проблеми сучасної трансформації охорони здоров’я-2022», на якій заслуховувались доповіді з актуальних питань державної антикорупційної політики в сфері охорони здоров’я.

Уповноваженою особою та науково-педагогічними працівниками університету було підготовлено навчальний посібник для працівників університету «Антикорупційна діяльність в закладах вищої освіти у сфері охорони здоров'я», що рекомендовано до друку Вченою радою ЗДМУ (протокол № 10 від 20.05.2022 р.).

Протягом 2022 року здійснювався постійний моніторинг антикорупційного законодавства, проводилось ознайомлення працівників університету зі змінами та новинами антикорупційного законодавства. Було забезпечення проходження працівниками університету онлайн курсів від НАЗК.

Здійснювалося введення необхідної документації згідно чинного антикорупційного законодавства (журнал обліку повідомлень про випадки вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, журнал обліку консультацій з питань дотримання вимог антикорупційного законодавства, журнал обліку повідомлень про конфлікт інтересів, журнал обліку осіб притягнутих до відповідальності за вчинення корупційного правопорушення);

ведеться реєстр антикорупційних заходів;

проводився аналіз наказів по особливому складу на наявність/відсутність конфлікту інтересів уповноваженою особою;

здійснювалося візування уповноваженою особою наказів щодо призначення премій ректорату та з інших кадрових питань;

введеться та постійно оновлюється реєстр антикорупційних нормативно-правових актів.

Уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції пройдені онлайн курси від НАЗК, отримано відповідні сертифікати, а саме:

- тренінг для антикорупційних уповноважених ЗВО з налагодження ефективної взаємодії зі студентами в межах проєкту «Антикорупційний комплаєнс у вишах: від визначення ризиків до їх подолання»;
- тренінг «Робота уповноваженого під час вступної кампанії 2022»;
- тренінг «Антикорупційна робота Уповноваженого зі студентами»;
- тренінг «Практика організації роботи із запобігання та виявлення корупції -2022»;
- базовий онлайн-курс «Антикорупційний уповноважений».

Під час вступної кампанії для забезпечення дотримання принципів прозорості та доброчесності уповноважену особу було залучено до роботи приймальної комісії в межах покладених на неї завдань. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції брала участь проведені випускних екзаменів у іноземних студентів.

В своїй антикорупційній діяльності університет неухильно дотримується та використовує у роботі наступні чинні нормативно-правові акти:

Закон України «Про запобігання корупції»;

Типове положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції, затверджене наказом НАЗК від 27.05.2021 р. № 277/21;

Методичні рекомендації щодо діяльності уповноважених підрозділів, затверджені рішенням НАЗК від 13.07.2017 р. №317;

Методичні рекомендації щодо підготовки та реалізації антикорупційних програм юридичних осіб, затверджені рішенням НАЗК від 22.09.2017 р. № 734;

Типову антикорупційну програму юридичної особи, затверджену наказом НАЗК від 10.12.2021 № 794/21;

Порядок перевірки факту подання суб'єктами декларування декларацій відповідно до Закону України "Про запобігання корупції" та повідомлення Національного агентства з питань запобігання корупції про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій, затверджений наказом НАЗК від 20.08.2021 р. № 539/21;

Роз'яснення від 03.02.2021 №1 щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно заходів фінансового контролю (подання декларацій та повідомлень про суттєві зміни в майновому стані);

Методичні рекомендації щодо застосування окремих положень Закону України* «Про *запобігання корупції*» *стосовно запобігання* та *врегулювання конфлікту інтересів*, дотримання обмежень щодо запобігання корупції, затверджені від наказом НАЗК від *21.10.2022 № 13.

На сьогодні в Університеті відсутні конфлікт інтересів та жодна посадова особа не притягнута до юридичної відповідальності за корупційні правопорушення.

Система управління якістю. Стандарти ISO

Не припиняється актуалізація системи управління якістю до вимог національного стандарту – ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT).

Система якості освіти та освітньої діяльності в університеті відповідає вимогам чинної нормативно-правової бази та є одним з першочергових питань і знаходиться під особистою постійною увагою ректора. Про планування та виконання заходів доповідається щопонеділка на засіданнях ректорату та згідно планів – на засіданнях кафедр, ЦМК, ЦМР, вчених рад факультетів та університету.

Система якості освіти та освітньої діяльності ЗДМУ постійно вдосконалюється та регулярно доповідається на конференціях, нарадах, семінарах тощо. Зокрема, у 2021 р. – під керівництвом НАЗЯВО, за участі МОН України, МОЗ України та Центру тестування МОЗ України, відбувся «Форум якості вищої медичної освіти». За пропозицією НАЗЯВО та під керівництвом ректора університету проф. Колесника Ю.М. представлено доповідь щодо забезпечення функціонування системи якості освіти та навчальної діяльності, заходів контролю академічної успішності в ЗДМУ.

Протягом 2021-2022 р.р. зазначений розділ надавався на розгляд акредитаційних комісій, було представлено у ході робочих нарад Ради ректорів ЗВО МОЗ України.

Якість освітнього процесу забезпечується комплексом складових, серед яких головні: новітня матеріально-технічна база всіх підрозділів та абсолютна навченість учасників освітнього процесу щодо використання сучасних

інструментів освіти. Це дозволяє оперативно реагувати на освітні запити та відповідати вимогам системи якості освіти.

Під керівництвом ректора завершено загальноуніверситетський освітній проект – формування єдиної інформаційної освітньої системи ЗДМУ. Для забезпечення її розвитку та ефективної діяльності, оновлено Концепцію інформатизації, доповнено перелік заходів та форм безперервного професійного розвитку НПП, проведено реорганізацію центру тестування і центру дистанційної освіти і телемедицини в єдину структуру тощо.

У 2022 р. оновлено та затверджено у встановленому порядку Комплекс положень щодо системи якості освітньої діяльності у ЗДМУ, продовжено удосконалення її структури та організації роботи.

Внутрішній контроль

Основні засади здійснення внутрішнього контролю проводилися відповідно до ст. 26 Бюджетного кодексу України та постанови КМУ від 12.12.2018 року №1062 «Про затвердження Основних засад здійснення внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 вересня 2011 р. № 1001», Положення з організації внутрішнього контролю у Запорізькому державному медичному університеті, затвердженого наказом ректора від 19.02.2021 року №133.

Внутрішній контроль у Університеті будується на принципах: законності, об'єктивності, делегування повноважень, превентивності, відкритості, безперервності, методологічної єдності, відповідальності, розмежування внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту.

У 2022 році в Університеті:

1. Внутрішній контроль в Університеті базується на комплексі формалізованих та задокументованих правил і контрольних процедур, регламентів, чіткому визначенні й закріпленні повноважень та відповідальності. Здійснення внутрішнього контролю забезпечувалося усіма співробітниками відповідно до Положення з організації внутрішнього контролю у Запорізькому державному медичному університеті у межах визначених повноважень та відповідальності Положеннями про структурні підрозділи та посадовими інструкціями, затвердженими у встановленому порядку.
2. Моніторинг та координацію функціонування внутрішнього контролю в університеті здійснює координатор з питань внутрішнього контролю, призначений наказом ректора від 28.12.2020 року № 529.

Робочою групою з впровадження внутрішнього контролю у ЗДМУ (у новому складі), призначеної наказом ректора від 13.12.2022 року № 310, було здійснено розгляд, аналіз узагальненої інформації щодо ідентифікації, оцінки ризиків за 2022 рік та способів реагування на них в діяльності Університету, відповідно до Положення з організації внутрішнього контролю у Запорізькому державному медичному університеті. Розроблено комплекс заходів на 2023 рік по усуненню ризиків та мінімізації наслідків негативного впливу таких ризиків на діяльність університету.

3. Здійснювався постійний моніторинг якості діяльності кафедр та структурних підрозділів (деканати, відділи). Здійснювався контроль за веденням документації з освітнього процесу (електроні та паперові ресурси).

Система управління університетом

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ЗДМУ врегульована відповідним нормативно-правовим комплексом, розробленим відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», Національного стандарту України «Системи управління якістю» ДСТУ ISO 9001:20015 та базується на «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти».

Всі етапи навчального процесу у 2022 р. регламентовано 108 наказами ректора та деталізовано Комплексом положень, паланів, заходів та ін. Це забезпечило високоорганізованість та якість діяльності всіх учасників та етапів освітнього процесу.

Єдиний інформаційний освітній комплекс ЗДМУ – діяльність визначено наказами ректора, деталізовано положеннями, графіками, планами і забезпечує головні вимоги системи якості – «планування-виконання-моніторинг-аналіз».

Протягом останніх 10 років в університеті впроваджується та безпервно удосконалюється Автоматизована система управління навчальним процесом (АСУ).

Фактично – **шляхом багаторічного накопичення даних та їх методичного структурування вдалося досягти утворення єдиного освітнього електронного простору ЗДМУ.** Дана система є академічною, але інтегрується з усіма електронними компонентами навчального, методичного, організаційного блоку та іншими діючими в університеті електронними підситемами, комп'ютерними програмами, платформами (яких близько 20).

АСУ має повне узгодження з ЄДЕБО, MS Teams, Контингент, охоплює всю академічну інформацію. Починаючи з періоду вступної кампанії вступник і надалі – здобувач, вводяться до єдиного навчального простору університету шляхом формування персонального електронного кабінету, який може залишатися діючим весь період навчання на додипломному етапі та є архівним пакетом для формування активної бази для післядипломного етапу.

На даний час траєкторія удосконалення АСУ спрямована на впровадження електронного документообігу. Розробники програми засвідчують, що в ЗДМУ дана система знайшла найбільш широке впровадження, значна кількість розділів розроблено саме за методичними рекомендаціями університету і стали основою для загального удосконалення АСУ і поширення в такому прикладі для інших ЗВО. Це свідчить про її нормативну уніфікованість, ефективну модель розроблених робочих процесів та, як результат, – зручність для користувачів.

ІІ. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Враховуючи складну соціальну ситуацію, що склалася в поточному році в Україні, і, водночас, з повним розумінням відповідальності перед суспільством за якість і своєчасність підготовки фахівців медичної та фармацевтичної галузі, з урахуванням Стратегії розвитку медичної освіти, науково-педагогічним колективом ЗДМУ у 2022 році переглянуто навчальні плани і освітньо-професійні програми підготовки здобувачів вищої освіти в умовах воєнного стану. Організацію освітнього процесу забезпечено за змішаною формою навчання з повною візуалізацією у синхронному та асинхронному онлайн-режимі на основі використання MS Teams відповідно до наказу ректора ЗДМУ від 24.08.2022 р. № 179 «Про організацію освітнього процесу у 2022-2023 навчальному році». Постійне удосконалення методик і форм викладання мають на меті зростання рівня академічної культури всіх учасників навчально-виховного процесу, неухильну орієнтацію на передовий сучасний досвід педагогічних технологій і зростання якості засвоєння загальних та професійних компетенцій, теоретичних знань, практичних навичок.

Впродовж 2022 року затверджено **438 робочих програм** (у 2021 р. – 975), з них **17** нових.

На рівні **циклових методичних комісій** затверджено й упроваджено в навчальний процес **1679** методичних рекомендацій; оновлено **168** пакетів екзаменаційних завдань.

На рівні **Центральної методичної ради** затверджено **334** навчально-методичних видання (у 2021 р. – 660), з них – **12** нових онлайн-курсів.

Гриф **Вченої ради ЗДМУ** отримали **6** робіт.

Крім того професори ЗДМУ були залучені до написання **міжуніверситетських** навчально-методичних видань: **3** підручники, **6** посібників.

Відповідно до вимог запобігання порушення норм академічної доброчесності при підготовці навчально-методичної літератури, всі роботи, що надавались на розгляд Вченої ради, обов’язково перевірялись ліцензованою міжнародною антиплагіатною системою **StrikePlagiarism.com**.

Основні показники забезпеченості бібліотеки ЗДМУ навчальною і науковою літературою та періодичними виданнями

	2019	**2020**	**2021**	**2022**
Загальний обсяг фонду: (прим.)	1 262 129	1 263 501	1 272 641	1 274 882
• паперові видання	575 124	570 920	572 739	573 091
• електронні видання	687 005	692581	696 902	698 791
з них власні електронні видання	214 075	219 651	223 972	225 861
• навчальні видання	850 817	851268	854 268	855 388
• наукові видання	408 623	409544	412 684	413 805
• періодичні видання (найменувань)	241	241	241	241
Витрачено коштів (грн.)				
Всього	3 856 035	3 671 654	4 046 448	135 570
• на книги	3 657 237	3 487 885	3 956 495	----
• на періодичні видання	198 798	183 769	89 953	135 570

Кількість видань навчальної літератури на одного студента (включаючи електронні підручники) складає 157 примірників.

На 01.01.2023 року фонд бібліотеки на традиційних носіях складає 573091 примірник. У 2022 році література не закуповувалася, але фонд збільшився за рахунок переданих бібліотеці видань кафедр університету. Університетська наукова бібліотека на 100% забезпечує навчальний процес україномовними підручниками.

Бібліотека передплачує та отримує за міжбібліотечним обміном більше 240 найменувань періодичних видань. Для забезпечення сучасною інформацією користувачів бібліотеки значна увага приділяється виданням відкритого доступу, які надають свої архіви для загального користування, завдяки чому знизилися витрати на передплату.

Фонд бібліотеки Медичного коледжу ЗДМУ налічує 13 635 примірників книг.

Умови воєнного стану внесли свої корективи у роботу бібліотеки, але збереження фонду і в сучасних умовах є одним з основних завдань бібліотеки. За активної допомоги деканатів організовано повернення літератури студентами всіх курсів. Ті студенти, які не мали можливості повернути книги особисто, передавали їх родичами, знайомими та надсилали поштою (отримано 224 посилки).

Проаналізовано читацькі формуляри студентів-іноземних громадян. Внаслідок чого встановлено, що у 80% з них є борги бібліотеці. З огляду на те, що у лютому студенти-іноземні громадяни терміново виїхали з країни та не встигли повернути навчальну літературу до бібліотеки, за сприяння деканату та інших структур університету було організовано збір книг у гуртожитках. До бібліотеки повернуто більше 4000 тисяч примірників.

Від 220 студентів-іноземних громадян, які не змогли повернути 588 примірників навчальних видань отримано відшкодування за літературу в обсязі 397740,00 грн.. Літературу вилучено з облікових документів та складено акти. Також, 147 користувачів бібліотеки замінили втрачені видання аналогічними.

Університетський репозитарій відображає наукову та навчально-методичну роботу працівників університету: повні тексти навчальних посібників, методичних рекомендацій, дисертації, автореферати дисертацій, матеріалів конференцій, статей, тез доповідей та інших видань. Репозитарій налічує понад 21 500 документів (54475 звернень).

Електронний каталог відображає весь бібліотечний фонд, в т.ч. фонд рідкісних та цінних видань, картотеку публікацій науковців ЗДМУ та інші матеріали. Електронний каталог та тематичні бази даних налічують 545865 записів. у т. ч. з посиланням на повний текст – 17 000, що дозволяє читачам працювати з інформаційним контентом бібліотеки цілодобово. (Більше 45000 звернень)

Сайт бібліотеки - представлена інформація про історію бібліотеки, структуру, заходи. За посиланнях можна перейти до електронного каталогу, інституційного репозитарію та блогу бібліотеки, а також на сторінки інших інформаційних ресурсів. Через сайт для науковців вишу надаються онлайн послуги з визначення класифікаційних індексів УДК, електронна доставка документів (ЕДД), посилання на Електронний каталог, Електронну бібліотеку та Репозитарій. (більше 307 000 звернень).

Для забезпечення наукового та навчального процесів бібліотека отримувала **безкоштовний доступ до баз даних**: мультидисциплінарних бібліографічних та реферативних баз **Scopus** і **Web of Science**; повнотекстової бази даних компанії Elsevier – **ScienceDirect**; Clinical Key - база даних клінічних знань для медичних працівників і студентів; **Osmosis** —освітньої платформи для здоров'я; електронних баз даних **EBSCO;** до ресурсів **BenthamScience**; **LearningLab** на платформі Edanz; платформи **UpToDate;** електронних ресурсів у межах проєкту **Research4Life;** British Medical Journal – одного з найстаріших рецензованих медичних журналів в світі; **BMJ Best Practice** – онлайн-інструмент з підтримки прийняття рішень на етапі лікування; **BMJ Learning** – освітньої онлайн-платформи для навчання.

Для надання підтримки науковим дослідженням, наукометричній, бібліометричній, аналітичній діяльності з моніторингу та аналізу публікаційної активності науковців та співробітників ЗДМУ Бібліотека надає консультативно-практичну допомогу: у створенні і редагуванні профілів учених в наукометричних базах даних Scopus, Web of Science, Google Scholar та ін.; у підборі видання для опублікування результатів наукової діяльності за галуззю знань; перевірці видання за ознаками «хижацького»; навчання роботі з внутрішніми і зовнішніми інструментами наукометрії.

Ведеться моніторинг наукометричних показників науковців ЗДМУ. Здійснюється моніторинг публікацій та цитувань авторів університету та корегування профілю їх у базах даних WoS та Scopus.

Співробітниками бібліотеки створено – 155 авторських профілів науковців, відредаговано – 662. Проводиться коригування профілів науковців в Scopus і синхронізація з профілем ORCID. В результаті об'єднано профілі 67 співробітників та 28 відправлені для редагування профілю в службу техпідтримки Scopus. Одночасно ведеться навчання співробітників університету роботі з профілями авторів в Scopus, WoS (Researcher ID), ORCID, Google Академія. На сайті бібліотеки розміщується інформація про вебінари. Організовано проведення консультацій з наукометричних показників публікаційної діяльності співробітників кафедр університету.

Бібліотека забезпечує участь вчених університету в проекті «Бібліометрика української науки» шляхом створення бібліометричних профілів вчених на платформі Google Scholar. Співробітниками бібліотеки на платформі Google Scholar зареєстровано: 85 профілів науковців університету; в міжнародному реєстрі унікальних ідентифікаторів вчених ORCID – 34, ResearcherID – 51. Відслідковується цитування в Scopus.

Для науковців надається електронна послуга з визначення класифікаційних індексів УДК (2848). Великим попитом користувалась електронна доставка документів, було скановано та відправлено замовникам 156 статей з журналів попередніх років. Виконано 58 883 довідок. Створено та розміщено на сайті 255 матеріалів: віртуальні виставки, інформаційні повідомлення, бюлетені нових надходжень, огляди літератури тощо. Співробітники бібліотеки взяли участь у Школі молодого викладача з консультацією «Загальні вимоги до оформлення навчальних та навчально-методичних видань». Щорічно, для інформування

користувачів про поповнення фонду, бібліотекою створюється: «Бюлетень нових надходжень» – 6 випусків; Випускається інформаційний бюлетень «Вища освіта України: тенденції розвитку». А також, бібліографічні покажчики та списки літератури різної тематики на допомогу студенту та викладачу. Електронні версії бібліографічних видань представлено в Репозитарії та на сайті бібліотеки.

За рік читачі **відвідали** бібліотеку **90 977** разів. Переважно у січні, лютому, травні – жовтні. Було **видано** навчальної літератури **76 081** примірник (50% від плану). Найбільше у січні, лютому, серпні – жовтні. Читачами повернуто 36 022 примірники (50%).

Культурно-виховна робота бібліотеки у 2022 році, в умовах воєнного стану, була відкоригована за рахунок збільшення кількості заходів в онлайн-форматі. Віртуальне спілкування з користувачами стало найпопулярнішим засобом поширення інформації.

Ефективним інструментом популяризації різноманітних видань в інтернеті є віртуальні виставки, віртуальні календарі, мультимедійні презентації, презентації-огляди. Для розкриття інформаційних ресурсів бібліотечних фондів було оформлено книжкові виставки та тематичні полиці до знаменних і пам’ятних дат, історичних подій, актуальних тем сьогодення: «Соборність – свято вільної нації», «Героїзм і трагедія під Крутами», «Епохи і долі українських Берегинь», «Основний закон суспільства та держави», «Їм випала честь захищати Вітчизну», «Трагедія Голокосту – урок для всього людства», «На Майдані волі – воскресала доля», «Яке прекрасне українське слово», «Краса і сила української мови».

На сайті бібліотеки представлено інформаційні дайджести «Мова – жива душа України», «Письменники-ювіляри весни 2022», тематичний перегляд літератури «COVID-19: новий виклик людству», огляд «Книга – відображення минулого, сучасного та майбутнього», до Всесвітнього дня письменника, літературний портрет «…не вмре поет у пам’яті людській», до 195-річчя від дня народження Л. І. Глібова, укр. поета, байкаря, журналіста; виставка-ілюстрація «Живий у правді віковій», до Дня народження Т. Г. Шевченка. Книжкова виставка «Скарби безсмертного Кобзаря», до Дня народження Т. Г. Шевченка

Ліцензування та акредитація

Для оптимізації процесів ліцензування і акредитації, координації роботи факультетів і кафедр, підрозділів університету, своєчасного реагування на зміни у законодавчій базі, участі у заходах, які проводяться центральним органом виконавчої влади з питань ліцензування та акредитації, наказом ректора від 29 грудня 2018 року № 537 створений відділ з питань медичної і фармацевтичної освіти, до складу якого входить центр ліцензування і акредитації.

На вимогу Ліцензійних умов (відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 зі змінами, які внесені Постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365) та Положення «Про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 року № 977 у 2021-2022 навчальному році успішно пройдено акредитацію освітніх програм: «Лабораторна діагностика» перший

(бакалаврський) рівень вищої освіти (сертифікат про акредитацію освітньої програми номер 2977 від 29.03.2022), «Фармація» (молодший бакалавр) у Медичному фаховому коледжі ЗДМУ (сертифікат про акредитацію освітньої програми номер 0 дійсний до 17.06.2023 (в умовах воєнного стану акредитація відбувалася без проведення акредитаційної експертизи).

Також, згідно з графіком проведення акредитації, затвердженого Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти на 2022 рік, підготовлено та завантажено до електронної системи НАЗЯВО відомості про самооцінювання освітніх програм «Фармація» (другий (магістерський) рівень вищої світи), «Медицина» (другий (магістерський) рівень вищої світи), «Технології парфумерно-косметичних засобів» (другий (магістерський) рівень вищої світи), «Педіатрія» другий (магістерський) рівень вищої освіти та, у зв'язку з воєнним станом процедура акредитації вище зазначених освітніх програм є відкладеною, термін дії за попередніми сертифікатами акредитації спеціальностей.

Через портал Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти на 2022-2023 н.р. подано повідомлення про наміри акредитації наступних освітніх програм: «Фізична терапія» другий (магістерський) рівень вищої освіти та «Фармація» (молодший бакалавр) у Медичному фаховому коледжі ЗДМУ. Розпочата консультативна та методична робота з гарантами і структурними підрозділами університету щодо підготовки до акредитації освітніх програм у 2022-2023 н.р., а також перегляд усіх інших освітніх програм.

Контроль якості успішності

Одним з важливих етапів, що підсумовують роботу університету, є державна атестація студентів. У 2022 р. іспити успішно склали 1538 осіб (1384 особи 2021 р.). Випускники продемонстрували стабільно позитивну успішність, 53 (3,44 %) випускник отримали дипломи з відзнакою.

Серед вітчизняних студентів якісна успішність становить 78,42%, відсоток студентів, які склали тільки на «5» – 10,7%, відсоток осіб, які склали іспити на «5» і «4» - 69,7%. Серед іноземних студентів зросла кількість випускників, які склали іспити на «5» і «4» та «5» – 25,3%.

Вперше у грудні 2022 року проведено атестацію 6 курсу англомовних здобувачів освіти весняного набору спеціальності 222 Медицина. Загальний контингент цієї категорії – 10 осіб, усі успішно склали 5 випускних іспитів.

На перехідних курсах за результатами весняного семестру абсолютна успішність по університету склала 99,09 %, якісна успішність – 70,74%. Кількість пропущених занять – 0,47 год./студ.

За результатами сесії сформовано інформаційно-аналітичний звіт «Комплексний аналіз заходів щодо контролю якості освітнього процесу за результатами завершення семестру та проведення контролю академічної успішності».

Згідно з наказом №108 від 12.05.2022 р. «Про проведення ректорських контрольних робіт у весняному семестрі 2021-2022 н.р.» наприкінці весняного семестру було проведено ректорські контрольні роботи для здобувачів

вищої освіти випускних курсів всіх спеціальностей та 3-х курсів спеціальностей 221 Стоматологія, 222 Медицина, 228 Педіатрія, 226 Фармація, промислова фармація):

- 26 потоків здобувачів освіти
- 35 навчальних дисциплін
- Складали 2081 особа
- Якість складання – 90,15 %.

«Крок 3. ЗЛП» – 86,1% (національний показник – 85,8%). Не скали – 0,6 (національний показник – 4,8).

«Крок 3. Стоматологія» – 87,2% (національний показник – 84,9%). Не склали – 3,8% (національний показник – 6,5%).

Основна особливість 2021-2022 н.р. – повне забезпечення навчального процесу в умовах пандемії «Covid-19» та воєнного стану за змішаною формою навчання в синхронному режимі з повною візуалізацією на базі сервісу Microsoft Office 365. Дана платформа є інноваційною та єдиною за спектром критеріїв якісного забезпечення вимог педагогічної (освітньої) моделі організації та реалізації навчання в цілому, для ЗВО зокрема. Організація освітнього процесу здійснюється відповідно до оновлених та затверджених у встановленому порядку Положень щодо системи якості освітньої діяльності у ЗДМУ.

Організація 2021-2022 н.р. в університеті регламентована наказом ректора від Наказ № 332 від 25.08.2021 р. «Про організацію освітнього процесу у 2021-2022 навчальному році», Планом пріоритетних заходів щодо планування, організації та контролю якості освітнього процесу за напрямками ЗДМУ у 2021-2022 н.р. (обговорено та затверджено на засіданні Вченої ради ЗДМУ від 30.08.2021 р., протокол № 1); наказом № 415 від 18.10.2021 р. «Про організацію роботи і освітнього процесу в університеті на період «червоного» рівня епідемічної небезпеки», наказом № 459 від 16.11.2021 р. «Про організацію освітнього процесу в умовах пандемії «Covid-19» та переведення навчального процесу зі змішаної форми з повною візуалізацією у синхронному онлайн режимі на основі MS Teams в аудиторний режим (практичні заняття)», наказом № 42 від 03.02.2022 р. «Про організацію освітнього процесу в умовах пандемії Covid-19 та початок весняного семестру 2021-2022 н.р.», наказом № 74 від 25.02.2022 р. «Про організацію освітнього процесу» та наказом № 78 «Про продовження освітнього процесу здобувачів вищої освіти у весняному семестрі 2021-2022 навчального року». Нормативним документами університету визначено та деталізовано організацію освітнього процесу в умовах пандемії «Covid-19» та запровадження воєнного стану з позицій продовження реалізації його як інтелектуальної, творчої діяльності через систему науково-методичних, педагогічних заходів.

Колектив університету забезпечив організовану підготовку і проведення Атестації випускників з дотриманням чинної нормативно-правової бази, зокрема Постанови КМУ від 19.03.2022 р. № 316 «Деякі питання атестації здобувачів ступеня вищої освіти на другому (магістерському) рівні за спеціальностями галузі знань 22 «Охорона здоров'я» в умовах воєнного стану», наказу МОЗ України від 21.04.2022 р. № 667 «Про внесення змін до Графіка проведення

єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр та тестових екзаменів ліцензійних інтегрованих іспитів для здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр та молодший спеціаліст галузі знань 22 «Охорона здоров'я» у 2022 році», листа МОН України № 1/3417-22 від 10.03.2022 р. «Про завершення навчального року», листа МОН України № 1/4334-22 від 21.04.2022 р. «Про рекомендації стосовно окремих питань завершення 2021/2022 навчального року у закладах вищої, фахової передвищої освіти» та виконанням рекомендацій МОН, МОЗ України щодо широкого використання дистанційних онлайн форм оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Проведення Атестації випускників забезпечено на засадах та принципах: об'єктивності, прозорості і публічності, незалежності, виключення корупційних ризиків, інтеграції у міжнародний освітній та науковий простір, обов'язковості, єдності методики оцінювання результатів.

Удосконалюється проведення об'єктивного структурованого клінічного (практичного) іспиту, випускники виконували завдання згідно з затвердженим переліком станцій.

Використання платформи MS Teams надало додаткові можливості для проведення постійного моніторингу освітнього процесу. Дієвою та злагодженою є триєдина система – навчальний відділ, центр дистанційної освіти та деканати, які постійно здійснювали різнорівневий моніторинг навчального процесу, зокрема стовідсотковий контроль лекцій та вибірковий контроль практичних та семінарських занять, що охопив всі факультети та кафедри як на додипломному, так і на післядипломному рівнях.

Моніторинг освітнього процесу:

4924 лекції (щотижня в середньому читалося 180 лекцій за розкладом, максимальна кількість лекцій за день – 60; 2-4 тис. підключень щодня);

2875 лекцій – осінній семестр – 2021-22 н.р.;

2049 лекцій – весняний семестр – 2021-22 н.р.

Практичні заняття: перевірено понад 2700 занять

31166 команд MS Teams:

Активні команди: 10234;

Архівовані команди: 20932;

113 модераторів

25765 акаунтів Office 365:

акаунтів співробітників: 1765;

акаунтів студентів: 24 000;

388 семестрових іспитів:

Сесія осінній семестр 2021-2022 н.р. – 201 іспит;

Сесія весняний семестр 2021-2022 н.р. – 187 іспитів.

212 команд для проведення іспитів:

Осінній семестр: 151 команда;

Весняний семестр: 61 команда (уніфіковані команди для проведення іспитів для окремих потоків здобувачів)

Одночасно могло проходити 5 іспитів + 3 атестації (5 ЛОА + ЦДОТЯО +ЛОА 4).

Атестація випускників:

17 команд;

49 іспитів з 26 дисциплін;

одночасне тестування 480 учасників за 5 станціями ОСКІ.

146 захистів кваліфікаційних магістерських робіт зі спеціальності 226 Фармація, промислова фармація (81 вітчизняний здобувач та 65 іноземних здобувачів).

Сучасні методи та інструменти навчання:

У навчальному процесі задіяні:

Комп'ютерні класи – 61 (з 868 навчальних місць);

Комп'ютери, сервери, ноутбуки та планшети – 1890;

Принтери, багатофункціональні пристрої, сканери – 576;

Інтерактивні панелі, дошки – 20; інтерактивні проектори – 3; відеостіна (із 6 шт) – 2;

Великі панелі та монітори для аудиторій і навчальних кімнат (ТВ, LCD) – 289 шт;

Wi-Fi – зона на всій території студентського містечка;

Онлайн-курси – 635 за 8 напрямками;

Онлайн навчання у синхронному відеорежимі на базі MS Teams;

27 лекційних аудиторій для онлайн навчання з ноутбуками, програмним забезпеченням MS Teams, веб-камерами Logitech (4K), LED-лампами;

Дистанційне навчання на платформі Moodle;

Інтерактивні лекції та відеолекції;

Міжкафедральний тренінговий центр – комплекс структур за напрямками діяльності;

Реанімобіль експертного класу;

Стоматологічний тренінговий центр;

Стоматологічний фантомний тренінговий центр з відеософтом;

Тренінговий центр з анатомії та оперативної хірургії;

Тренінговий центр з косметології;

Тренінговий центр з фізичної терапії, ерготерапії (створено у 2022 році);

Центр Атестації випускників «Фармація, промислова фармація»

Медіацентри – 6;

Навчальна аптека;

У 2022 році відкрито другу чергу Міжкафедрального тренінгового центру, на базі переданого ЗДМУ пологового будинку №1: площа 300 м^2, 14 навчальних кімнат, комп'ютерний клас, система віртуального пацієнта Body Interact, унікальна операційна з манекеном-роботом, хірургічною стійкою та іншим обладнанням.

Завершується створення третьої черги МКТЦ – моделі лікарняного приймального відділення площею 300 м^2.

Інформаційна політика університету спрямована не лише на диверсифікацію ризиків від можливого стороннього втручання, а й задоволення зростаючих потреб у діджиталізації освітніх, управлінських та організаційних процесів. Офіційний сайт ЗДМУ підтримується у 7 мовних локаціях (українська, англійська, французька, іспанська, хінді, арабська, у 2022 році створено локацію болгарською мовою), використовується для оперативного поточного та загального інформування користувачів і має вільний доступ для усіх відвідувачів. Також вільний доступ для користувачів забезпечують сайти: наукової бібліотеки, Університетської клініки, медичного коледжу, навчального відділу, відділу аспірантури і докторантури, Міжкафедрального тренінгового центру, міжнародного алергологічного центру, просвітницького громадського проекту «Кроки до здоров'я», «Запорізького медичного журналу», журналів «Патологія» і «Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики»; сторінки ЗДМУ у соцмережах, Youtube каналі університету.

Активно створюються сайти кафедр, що дозволяє оперативно розміщувати і оновлювати повний пакет навчально-методичного забезпечення, відеолекції, проводити онлайн-вебінари, тестування, запис на відпрацювання занять.

Впровадження комп'ютерних технологій у навчальний процес на кафедрах університету у 2022 році можна характеризувати, як період удосконалення навичок використання сучасних інформаційних технологій у освіті та охороні здоров'я. За навчальний період 2021-2022 н.р. розроблено та отримали гриф ЦМР 12 онлайн курсів. Кафедри університету розробили та продовжують роботу зі створення нових та удосконалення діючих онлайн курсів на платформі edX ЗДМУ. Нині на платформі зареєстровано 653 онлайн курсів за наступними напрямками: дисципліни вибору; СРС; ЄДКІ, КРОК; державна мова; іноземна мова; правова освіта; академічна доброчесність. На платформі Microsoft Office 365 зареєстровано 24000 студентів та 1765 викладачів.

У 2022 році загальна кількість команд на платформі MS Teams, створених модераторами навчальних дисциплін, складає понад **31 166**, з них активних – **10 234**. Особливу увагу приділено організації навчання нових здобувачів освіти користуванню освітніми хмарними сервісами дистанційного навчання та використанню Microsoft Teams у освітньому процесі.

Організація освітнього процесу за змішаною формою навчання базується на активному використанні Microsoft Teams для проведення занять та контролю академічної успішності здобувачів освіти: відповідно до навчальних дисциплін та академічних груп створюються окремі команди в яких учасники освітнього процесу підключаються до онлайн нарад, виконують онлайн-завдання, а викладачі виконують контроль академічної успішності. Викладачі всіх кафедр університету опанували та активно використовують у навчальному процесі сервіси MS Teams, MS Forms, MS Assignments. Усі заняття, які проводяться в університеті, записуються, а отже студенти мають змогу повторити навчальний матеріал для його кращого засвоєння. Записи занять автоматично розміщуються у файлах команд MS Teams для подальшого їх зберігання.

У 2021-2022 н.р. отримала функціональне розширення система АСУ. До її функціоналу додана можливість замовлення електронних довідок

здобувачами освіти у режимі онлайн, що особливо важливо в умовах пандемії Covid-19 та умовах воєнного стану.

Особливе місце у впроваджені віртуальних моделей у навчальний процес займає Міжкафедральний тренінговий центр, створений для проведення тренінгів та занять студентства усіх курсів університету та інтернів. Протягом навчального року Центр працює на повну потужність. Під час навчання в on-line режимі, з метою покращення теоретичних знань та практичних навичок серед студентів старших курсів, на клінічних кафедрах ЗДМУ активно використовується новітня програма Віртуального симулятора пацієнта «Body Interact». Дана програма призначена для збору скарг, анамнезу, оцінки фізіологічних параметрів життєдіяльності пацієнта, додаткових інструментальних та лабораторних методів досліджень, постановки клінічного діагнозу. Також в режимі реального часу відображається зміна стану пацієнта, всі маніпуляції, що виконуються студентом. Після закінчення навчальної сесії на екран виводиться об'єктивна оцінка дій студента за заданими критеріями. Зокрема, вказується доцільність зроблених призначень. Таким чином, інтерактивна програма «Body Interact» не лише сприяє розвитку клінічного мислення студентів, а також «soft skills» − навичок ефективної комунікації та роботи в команді.

Важливою особливістю системи віртуального пацієнта є тисяча віддалених точок доступу до серверу BodyInteract – тобто, одночасно з «пацієнтом» за різними сценаріями може працювати тисяча студентів. Як у аудиторіях, так і з дому – з будь-якого місця чи країни і на будь-якому пристрої: комп'ютері, ноутбуці, планшеті, смартфоні. Для цього достатньо мати пароль доступу. Ця унікальна програма є невід'ємним компонентом навчання та широко застосовується викладачами усіх клінічних кафедр ЗДМУ. Постійно розширюється бібліотека кейсів та ліцензій віртуального симулятора. У 2022 році придбано додаткові 40 сценаріїв кейсів за напрямками неврологія, внутрішні хвороби, хірургія та акушерство та 1000 облікових записів студентів до Віртуального симулятора пацієнта Body Interact, виробник Португалія. На сьогодні програма Body Interact укомплектована 61 клінічним сценарієм з педіатрії, кардіології, пульмонології, ендокринології, інфекційних хвороб, неврології, акушерства, хірургії, та внутрішніх хвороб та 8 сценаріїв з COVID-19. Симулятор BodyI nteract успішно використано для складання іспитів з Внутрішніх хвороб та Хірургії під час зимової екзаменаційної сесії. Усі студенти дистанційно успішно підключились до іспиту та виконали по 2 кейси-сценарії з кожної з навчальних дисциплін.

На кафедрах фармацевтичного факультету активно використовують сервіс MS ClassNote при проведенні практичних заняттях за дистанційною формою. Професорсько-викладацький склад кафедр університету інноваційно підходить до вирішення проблеми надбання практичних навичок студентами, які навчаються дистанційно. Найкращим рішенням є впровадження в навчальний процес систем моделювання об'єктів, які вивчаються. На кафедрі фізколоїдної хімії використовується сервіс, розташований на сайті phet.colorado.edu, який допомагає демонструвати ті чи інші хімічні та фізичні явища завдяки інтерактивним симуляціям. Інтерактивні симуляції з природничих наук PhET

використовуються і в медичному коледжі. Враховуючи, що ефективність викладання дисциплін «Органічна хімія», значною мірою залежить від якості візуалізації навчального матеріалу, доцільним є використання в якості допоміжного програмного забезпечення редакторів хімічних формул та додатків, що дозволяють створювати тривимірні моделі молекул хімічних сполук. Викладачами кафедри органічної і біоорганічної хімії використовуються хімічні редактори: BKChem (BedaKosata, відкрите програмне забезпечення) та ChemSketch (Advanced Chemistry Development Inc., безкоштовне для використання в академічних цілях), KingDraw (безкоштовний редактор хімічних структур, доступний на Android, iOSta Windows PC) та програмний засіб молекулярного моделювання Avogadro. Процес дистанційного навчання іноземних студентів зумовлює появу і компіляцію нових нестандартних цікавих та доцільних форм, видів та інструментів роботи з мови. На кафедрі мовної підготовки використовуються когнітивні сервіси X-mind, MindMeister, Spiderscribe.net для створення мультимедійного інтерактивного навчального контенту, сервіси для конструювання навчальних завдань різних типів LearningApps, Quizlet, Flippity та сервісів додаткової візуалізації WorldCloud. Особливі складнощі з отриманням практичних навичок студентами виникають на клінічних кафедрах. На кафедрах хірургічного профілю активно використовуються екшн-камер при роботі з пацієнтами в ході хірургічної операції. Використання такої технології створює базу для розробки віртуальної клініки та операційної як компонента системи медичної освіти.

Впровадження компоненти дистанційного навчання в освітній процес університету можливе тільки за відповідного рівня технічного забезпечення. Особливої уваги вимагає якість та пропускна здатність корпоративної комп’ютерної мережі університету. Для забезпечення повноцінних умов проведення лекцій у режимі відеоконференцій університет використовує 30 сертифікованих лекційних онлайн-аудиторій, обладнаних комп’ютером або ноутбуком з високошвидкісним доступом до мережі Інтернет, вебкамерою та професійною освітлювальною технікою. У період найбільшого навантаження з території університету одночасно транслювалися 25 лекцій, щодня обсяг дистанційних занять складав понад 70 лекцій та більше 200 практичних занять. З метою отримання оперативної інформації двічі на тиждень проводиться анкетування викладачів: уточнюється їх місцезнаходження та технічна можливість підключення до занять у MS Teams.

Для повноцінного забезпечення здобувачів освіти навчально-методичними матеріалами всі навчальні дисципліни мають відображення в електронному контенті. Електронні ресурси кафедр розміщені на платформі MS SharePoint у вигляді міні-сайтів кафедри, де розміщено навчально-методичні матеріали, загальну інформацію про кафедру, відомості про навчальну, наукову та лікувальну роботу кафедр, тощо. За кожною сторінкою електронних ресурсів закріплено відповідального викладача-модератора, який забезпечує наповнення сторінки відповідним контентом та має можливість оперативно оновлювати навчально-методичний матеріал. Авторизований доступ до файлів дозволяє моніторувати навчальну активність студентів.

У Центрі дистанційної освіти і телемедицини та якості освіти встановлено нове найсучасніше студійне обладнання для проведення відеотрансляцій та запису відео:

- 2 PTZ-відеокамери BirdDog з пультом керування;
- Професійний освітлювальний комплекс Aputure;
- Багатоканальний спікерфон Aver FONE540 та професійний багатоканальний мікрофон Shure.

Це обладнання в сукупності з сучасним програмним забезпеченням дозволяє проводити на найвищому рівні онлайн трансляції різного формату.

За звітний період за участі Центру дистанційної освіти і телемедицини та якості освіти проведено 11 конференцій; 30 онлайн засідань, нарад; 11 днів відкритих дверей; 30 записів актових відео лекцій та відео доповідей, забезпечувалась участь у підключеннях до нарад МОН України, МОЗ України, вебінарів та онлайн-конференцій, тощо.

На базі ЦДОТЯО кафедри мають можливість підготувати та провести запис відеолекцій, які після обробки додаються до контенту MS Stream. Проведення цієї роботи дає можливість запровадити онлайн-курси і для студентів очної та заочної форм навчання, а робота студента в інформаційно-освітньому середовищі дозволить здійснювати протоколювання його навчальної активності.

Найважливішим етапом системи освіти є атестація здобувачів освіти. Особливістю проведення екзаменаційних сесій у ЗДМУ використання сервісів MS Teams та MS Forms у синхронному режимі з повною візуалізацією.

У 2021-2022 н.р. організовано проведення 388 дистанційних іспитів з різних навчальних дисциплін. Усі іспити проводяться згідно з встановленим регламентом. Використання сервісу MS Forms дозволило уніфікувати процес проведення іспитів та структуру тестових завдань для усіх категорій здобувачів освіти. Екзаменаційна комісія отримувала повну інформацію про підключення студентів та статистику відповідей у реальному часі. Участь представників ЦДОТЯО на всіх іспитах забезпечила надійність та стандартизацію проведення всіх етапів дистанційного іспиту. Аналіз якості проведення підсумкової атестації при організації освітнього процесу за змішаною формою навчання з повною візуалізацією у синхронному онлайн режимі на основі MS Teams у ЗДМУ показав, що застосування хмарних сервісів MS Office 365 (MS Teams та MS Forms) дозволяє розширити можливості проведення іспитів в умовах дистанційного навчання, організувати та уніфікувати процедуру проведення іспитів, забезпечити повноцінний доступ до завдань та рівні умови складання іспитів для усіх студентів, оперативно контролювати хід проведення іспитів, отримувати та аналізувати показники якості та успішності складання іспиту, підтримувати повноцінну комунікацію між студентами та викладачами протягом іспиту.

Завданнями факультету післядипломної освіти (далі факультет) ЗДМУ є підвищенням вимог до рівня кваліфікації за спеціальністю, освоєння сучасних європейських клінічних протоколів та новітніх методів отримання професійних компетенцій лікарями (фармацевтами/провізорами)-інтернами, слухачами циклів підвищення кваліфікації, слухачами заходів безперервного професійного розвитку (далі БПР). Для цього, на факультеті впроваджуються новітні форми

навчання, запроваджуються нові курси, заходи БПР. Допомагає сучасна матеріально-технічна база університету, що дозволяють опановувати, удосконалювати і закріплювати на практиці уміння і навички. Незважаючи на воєнний стан, міграцію населення, навчання на факультеті не зупинялось, завдяки поєднанню очної і дистанційної форми з повною візуалізацією на базі сервісів Microsoft Office-365.

У 2022 році після надання необхідних документів, ЗДМУ був зареєстрований як Провайдер заходів БПР за номером – 1080. Змінилася програма підготовки і строки навчання лікарів (фармацевтів)-інтернів, створене організаційно-методичне забезпечення освітнього процесу, нові робочі програми за 25 спеціальностями інтернатури.

Напередодні війни, 22 лютого 2022 року втретє була проведена навчально-практична онлайн конференція за участю лікарів-інтернів: «Сучасна тактика надання медичної допомоги при критичних станах», яка висвітлювала найскладніші питання надання сучасної допомоги дорослим та дітям. 17 березня 2022 року проведена лекція-семінар на тему "Соціально-психологічний стан людини в умовах війни", а 14 вересня 2022 року відбувся «круглий стіл» на тему: «Війна та діти», це спільні проекти кафедри дитячих хвороб, суспільних дисциплін та психіатрії, психотерапії, загальної та медичної психології, наркології та сексології.

Впродовж року тридцять п’ять кафедр ЗДМУ були задіяні у навчанні лікарів (фармацевтів)-інтернів, слухачів курсів підвищення кваліфікації, заходів БПР. Відбулася реструктуризація сторінки ФПО на офіційному сайті ЗДМУ, було поліпшено доступ до найважливішої інформації факультету, нормативної документації, надана можливість електронної реєстрації.

Контингент факультету післядипломної освіти у 2022 році за напрямами «Медицина» та «Фармація» **склав 5078 осіб і збільшився на 4,5% у порівнянні із минулим роком (4860). Навчалось за напрямом «Медицина»:** лікарів-інтернів – **651** (2021 – 595); слухачів – **2575** (2021 – 1851). **За напрямом «Фармація»:** фармацевтів-інтернів – **4**54 (2021 – 418); слухачів курсів – **1292** (2021 – 2102). Підвищили свій педагогічний та науково-педагогічний рівень – **106 викладачів медичних коледжів**.

Контингент лікарів-інтернів у 2022 році збільшився на 9,4 % порівняно з минулим роком і склав 651 особу, за рахунок лікарів-інтернів, що навчаються на бюджеті, кількість їх збільшилась на 25,5%. Це вдалося завдяки напруженій роботі ректорату. Міністерство охорони здоров’я України підвищило обсяг прийому інтернів, що навчаються на бюджеті з 110 до 196 в 2022 році. Вперше кількість лікарів-інтернів, що навчаються за бюджетні кошти 320 (49%) і на контракті 331 (51%) зрівнялась. На перший рік навчання в 2022 році було зараховано 367 лікарів-інтернів, це більше на 26,6% порівняно з минулим роком – 290, звертаємо увагу, що 7% лікарів-інтернів зараховані з інших ЗВО. Вперше на факультеті запроваджена нова спеціальність «Медицина невідкладних станів», відбувся набір 8 лікарів-інтернів за цією спеціальністю. Найбільшою популярність у 2022 році користувалися чотири спеціальності: внутрішні хвороби – 58, стоматологія – 47, анестезіологія та інтенсивна терапія – 33, хірургія – 29.

Підготовка до державного інтегрованого ліцензійного іспиту «Крок 3» у 2022 році здійснювалась згідно затвердженого плану. Величина критерію «склав» була збільшена з 70,5% до 72,0% правильних відповідей. 15 листопада 2022 року відбувся Державний ліцензійний іспит «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» і «Крок 3. Стоматологія» для лікарів-інтернів, що вступили у інтернатуру до 2022 року. Особливістю іспиту було те, що інтерни реєструвалися за власним бажанням і самостійно вирішували, в якому заклад вищої освіти вони будуть складати іспит. За результатами іспиту 99% (197) лікарів-інтернів ЗДМУ успішно склали ДЛІ «Крок 3». Середній показник успішності лікарів-інтернів за результатами ДЛІ «Крок 3. ЗЛП» склав 85,4 %, що на 13,4% вище за мінімальний критерій «склав», а середній показник успішності «Крок 3. Стоматологія» – 87,2%, що на 15,2% вище мінімального критерію «склав». В 2022 році 301 лікар-інтерн успішно склали державну атестацію на визначення знань та практичних навичок, що на 7,5% більше, ніж у минулому році (280). Задля підвищення рівня теоретичної і практичної підготовки лікарі-інтерни за усіма спеціальностями проходять навчання у міжкафедральному тренінговому Центрі університету. Окрім Body Interact, інтерни відпрацьовують практичні навички на тематичних манекенах та тренажерах. Важливою частиною практичного тренування є вміння володіти сучасною апаратурою, яка представлена в Центрі.

У 2022 р. було зараховано 454 фармацевти-інтерни, що на 9,6% більше, ніж минулого року 418, звертаємо увагу, що 6,6% фармацевтів-інтернів зараховані з інших ЗВО. Успішно закінчили інтернатуру у 2022 р. за спеціальністю «Фармація» – 413 фармацевтів-інтернів.

Загальна кількість слухачів, які пройшли курси підвищення кваліфікації за «Медичним» напрямом на ФПО у 2022 році склала – 2575 осіб, контингент збільшився на 28% в порівнянні із минулим роком – 1851. Збільшення контингенту слухачів відбулося за рахунок нової форми підвищення кваліфікації – заходів БПР, які відвідало 1744 слухачі, це втричі більше, ніж минулого року – 559. Кожен п’ятий слухач навчався на контракті – 493, підвищення кваліфікації у цьому році пройшли 75 співробітників ЗДМУ.

У 2022 році було проведено 104 цикли тематичного удосконалення, на яких навчалося 827 слухачі. У порівнянні із минулим роком, кількість циклів ТУ зменшилась на 30% із 135 до 104, також на 35% зменшився контингент слухачів із 1292 до 827. Скорочення контингенту і циклів ТУ пов’язано із воєнним станом в країні, тимчасовою окупацією територій Запорізької, Херсонської, Миколаївської області, відміною атестації лікарів на період воєнного стану, міграцією населення. Широке запровадження на циклах ТУ дистанційних технологій навчання та досконале їх опанування викладачами ЗДМУ дозволили задовільнити потреби слухачів у безперервному професійному розвитку в умовах сьогодення. При проведені курсів і заходів безперервного професійного розвитку у 2022 році частіше надавався дистанційний доступ до віртуального пацієнта «Body interact».

У 2022 році вперше проведенні цикли вторинної спеціалізації: хірургічна дерматологія, ренгенологія, медицина невідкладних станів, дитяча ортопедія та травматологія, ендоскопія, наркологія.

Новим напрямком в роботі факультету у 2022 році стала організація та проведення короткотривалих заходів БПР: проведено 98 заходів різнобічного спрямування, що вдвічі більше, ніж у попередньому році – 48, сертифікат отримали 1744 слухачів, це втричі більше, ніж минулого року – 559.

За напрямом «Фармація» курси підвищення кваліфікації у 2022 році пройшли 1292 слухачів, що на 39% менше, ніж минулого року – 2104. Протягом року проведено 36 передатестаційних циклів, 6 циклів тематичного удосконалення і 4 спеціалізації. Зниження контингенту курсів підвищення кваліфікації зумовлене тимчасовою окупацією південних регіонів, відміною атестації фармацевтичних працівників на період воєнного часу, проте нам вдалося залучати практичних фахівців до підвищення кваліфікації завдяки сучасним методам навчання, та залученням курсантів з інших областей: Черкаської, Одеської, Київської, Львівської, Івано-франківської, Тернопільської.

У зв'язку зі збільшенням попиту на проходження стажування науково-педагогічними працівниками коледжів, було створено «Положення про стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників», де зазначені кредити, процедура реєстрації, проходження та видачі посвідчень. За 2022 рік пройшли стажування – 106 педагогічних та науково-педагогічних викладачі із різних закладів вищої освіти.

Підвищення кваліфікації

З 26 січня до 06 квітня 2022 року згідно з наказом ректора № 27 від 20.01.2022 р. кафедрою медичної та фармацевтичної інформатики і новітніх технологій було організовано курси підвищення кваліфікації для науково-педагогічних працівників кафедр ЗДМУ на тему «Організація навчального процесу на базі хмарних сервісів MS Office 365 та MS Teams для дистанційної та змішаної форми навчання», присвячені створенню віртуального навчального середовища, розробці навчальних комплексів та організації електронного документообігу на базі MS Office 365 та MS Teams. Загалом ці курси пройшли і отримали відповідний сертифікат **97** науково-педагогічних працівників ЗДМУ.

Протягом року **809** науково-педагогічних працівників ЗДМУ підвищили свій особистий спеціально-професійний рівень за різними напрямами, зокрема: ТУ зі спеціалізації – **197** (попередній період – 204); спеціалізація – **42** (попередній період – 37); місцеві курси – **236** (попередній період – 246); стажування пройшли –**7** (попередній період – 11); за кордоном – **16** (попередній період – 11); участь у вебінарах, віртуальних майстер-класах та проходження онлайн-курсів – **576**.

Наказом ректора ЗДМУ № 423 від 19.10.2021 р. регулювалася робота «Школи молодого викладача ЗДМУ» з 27 жовтня 2021 р. по 27 квітня 2022 р., у якій проходили навчання **13** слухачів (попередній набір – 12 (2020-2021)), до роботи в ній залучено колективи кафедр суспільних дисциплін, культурології та українознавства, МФІНТ та навчально-методичного відділу. В умовах пандемії COVID-19 та введення воєнного стану заняття проходили за змішаною формою з повною візуалізацією у синхронному онлайн-режимі на основі MS Teams (обсяг курсу становив 120 год.).

Виконання держзамовлення

У 2022 р. закінчили ЗДМУ та отримали дипломи:

Медичні факультети:	
Медицина	288 (держзамовлення)
	191 (контракт)
Іноземні студенти	244 (контракт)
Стоматологія	2 (держзамовлення)
	63 (контракт)
Іноземні студенти	35 (контракт)
Технології медичної діагностики та лікування (бакалавр)	32 (контракт)
Технології медичної діагностики та лікування (магістр)	14 (контракт)
Фізична терапія, ерготерапія (бакалавр)	68
Всього	**937 студентів**
Фармацевтичні факультети:	
Фармація	75 (контракт) – денна форма
	416 (контракт) – заочна форма
ТПКЗ	13 (контракт) – денна форма
Іноземні студенти	65 (контракт) – денна форма
Іноземні студенти	32 (контракт) – заочна форма
Всього	**601 студентів**
Разом	**1538 студентів**

Медичний коледж, дипломи одержали:

Відділення «Сестринська справа»:	45 (контракт)
Відділення «Фармація»:	67 (контракт)
Разом	**112 студентів**

Вступна кампанія

У 2022 році набір на навчання у ЗДМУ проходив в умовах воєнного стану з урахуванням вимог Наказу міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 25.04.2022 № 75 «Про затвердження Переліку територіальних громад, які розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні)» за кошти державного бюджету (за державним замовленням) на відкриті конкурсні пропозиції: «Стоматологія», «Медицина», «Педіатрія», «Фармація промислова фармація» освітня програма «Фармація», «Фізична терапія, ерготерапія» (бакалавр і магістр) на основі повної загальної середньої освіти, а також за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

Мінімальна кількість балів з другого та третього конкурсних предметів при вступі на спеціальності «Медицина», «Педіатрія» і «Стоматологія» становила не менше 100 балів.

Допускалися до участі у конкурсі вступники з конкурсним балом не менше 100 при вступі на спеціальність «Фармація, промислова фармація» (денна і заочна форми здобуття вищої освіти). Вступники подавали заяви та документи виключно в електронному вигляді.

Зважаючи на воєнний стан та близьке розташування до зони проведення активних бойових дій здійснено набір за квотою-2 (40 % від загальної кількості місць державного замовлення), прохідні бали: **«Стоматологія»** – 198,120; **«Медицина»** – 162,396; **«Педіатрія»** – 158,548; «Фармація, промислова фармація» освітня програма **«Фармація»** – 156,884; **«Фізична терапія, ерготерапія»** (бакалавр) – 143,208.

Медичні факультети:	
Медицина I курс	176 (держзамовлення)
	86 (контракт)
Медицина II курс	57 (контракт)
Педіатрія I курс	16 (держзамовлення)
	10 (контракт)
Педіатрія II курс	1 (контракт)
Стоматологія I курс	6 (держзамовлення)
	49 (контракт)
Стоматологія II курс	12 (контракт)
«Лабораторна діагностика» (бакалавр) 1	5 (контракт)
«Лабораторна діагностика» (магістр)	34 (контракт)
Фізична терапія, ерготерапія	4 (держзамовлення)
	23 (контракт)
Фізична терапія, ерготерапія (магістр)	20 (держзамовлення)
	30 (контракт)
Медицина (іноземні студенти)	239 (контракт, англ. мова) березень
	5 (контракт, англ. мова) вересень
	1 (контракт, англ. мова) листопад
	6 (контракт, укр. мова) вересень
Стоматологія (іноземні студенти)	5 (контракт, англ. мова) вересень
	5 (контракт, укр. мова) вересень
Всього:	**790**
Фармацевтичні факультети:	
Фармація I курс	43 (держзамовлення)
	8 (контракт)
ТПКЗ I курс	12 (контракт) – денна форма
Фармація I курс, 1,5 років	10 (контракт) – денна форма
Фармація II курс	5 (контракт) – денна форма
Фармація I курс	46 (контракт) – заочна форма
Фармація I курс, 1,5 років	3 (контракт) – заочна форма
Фармація II вища	15 (контракт) – заочна форма
ТПКЗ I, II курс	21 (контракт) – заочна форма
ТПКЗ II вища	17 (контракт) – заочна форма
Фармація (іноземні студенти I курс)	11 (контракт, англ. мова) вересень –
	2 (контракт, англ. мова) листопад –
	1 (контракт, англ. мова) грудень – денна
	7 (контракт, укр. мова) вересень – денна
	2 (контракт, укр. мова) листопад – денна
Фармація (іноземні студенти I курс)	30 (контракт, укр. мова) листопад –
Всього:	**233**
Разом:	**1023**
I міжнародний ф-т для іноземних громадян	**30**
Разом:	**1023**

У 2021 р. набір становив 1623 особи.

Станом на 31.12.2022 р. у ЗДМУ навчається студентів – 7 321 осіб, а загалом здобувачів вищої освіти – 12836 осіб**.**

ІІІ. ПІДГОТОВКА КАДРІВ

У 2022 р. університет виконав план підготовки наукових кадрів. Всі 18 аспірантів і здобувачів ступеня доктора філософії 4-го року навчання вчасно закінчили аспірантуру, захищено 8 дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, 6 аспірантів почали процедуру захисту дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. У 7 створених ЗДМУ спеціалізованих вчених радах з разового захисту дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії захищено 3 дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю «Медицина», 2 дисертації – за спеціальністю «Педіатрія», 2 дисертації – за спеціальністю «Стоматологія». Одна дисертація з «Медицини» захищена у спеціалізованій вченій раді з разового захисту дисертацій PhD, створеній у ХНМУ. Атестаційною колегією МОН України і Вченою радою ЗДМУ затверджено 11 дисертацій здобувачів ступеня доктора філософії.

В ЗДМУ працюють три спеціалізовані вчені ради із захисту докторських дисертацій та присудження наукового ступеня доктора наук за шістьма спеціальностями: внутрішні хвороби, педіатрія, кардіологія, хірургія, патологічна анатомія та патологічна фізіологія; технологія ліків, організація фармацевтичної справи та судова фармація, фармацевтична хімія та фармакогнозія. На розгляді у спеціалізованій докторській вченій раді ЗДМУ з фармацевтичних наук знаходяться 2 докторські дисертації: одна дисертація на етапі офіційного захисту, друга – на етапі попереднього розгляду. Ще 25 співробітників виконують докторські дисертації з терміном закінчення у 2023-2027 роках.

В 2022 році вчене звання професора отримали 3 доктори наук, вчене звання доцента – 14 співробітників – кандидатів наук.

Вчені ЗДМУ готують науково-педагогічні кадри вищої кваліфікації для України через спеціалізовані Вчені ради із захисту докторських дисертацій, через спеціалізовані вчені ради з разового захисту дисертацій PhD, а також через експертні ради МОН України. Членами Спеціалізованих рад МОН України для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук є 42 доктори наук/професори університету, чотири професори є членами Експертної ради МОН України з медицини і фармації.

В основу кадрового забезпечення навчального процесу покладено виховання науковців із власної молоді через студентське наукове товариство, аспірантуру. У 2022 р. за конкурсом в PhD аспірантуру зараховано 22 аспіранти: 7 осіб за очною денною формою навчання (6 – з «Медицини», 1 – з «Фармації»), 9 осіб – за очною вечірньою формою навчання (6 – з «Медицини», 2 – з «Фармації», 1 – з «Стоматології»), 6 – за заочною формою навчання (2 – з «Медицини», 3 – з «Фармації» і 1 – з «Стоматології»).

Закінчили навчання 2 групи перспективної молоді, з яких можуть обиратися майбутні науковці. На 6 курсах за спеціальним розкладом для поглибленого опанування навичками професійної та наукової роботи, біостатистики та англійської мови навчаються 2 групи студентів.

Згідно з перспективним планом підготовки науково-педагогічних кадрів, станом на січень 2023 р. в університеті виконується 25 докторських дисертацій з 12 спеціальностей і 113 дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії з 24 спеціалізацій, навчається 92 очних і заочних аспіранта, 60 клінічних ординаторів іноземних громадян.

Виправдовує себе програма «Підтримки здобувачів наукового ступеня та вченого звання у ЗДМУ», якою передбачено суттєве матеріальне стимулювання наукової роботи: під час успішного виконання кандидатських і докторських дисертацій підвищуються до 50% розміри надбавки за складність і напруженість у праці і виплачено у 2021 р. – 2598,8 тис. грн. у 2022 р. – 425,8 тис. грн.; за своєчасний (достроковий) захист дисертаційних робіт здобувачам та керівникам у 2021 р. виплачено премій на суму 470,5 тис.грн., у 2022 р. – 69,5 тис.грн. На реалізацію Програми у 2022 р. витрачено 506,5 тис. грн.

Станом на 01.01.2023р. загальна кількість науково-педагогічних працівників – 682 особи, (на 01.01.2022р. – 793 особи), у тому числі: 106 докторів наук/професорів (2022 – 127) і 424 кандидата наук (було – 498), що складає 15,5 % і 62,2 % від загальної кількості.

Середній відсоток докторів і кандидатів наук – 77,7%. За звітний період вибули з університету з різних причин 148 науково-педагогічних працівників, з них 13 докторів та 87 кандидата наук; прибули 37 науково-педагогічних працівника, з них 5 кандидатів наук та 8 працівників отримали ступінь кандидата наук (доктора філософії).

Відсоток кафедр, які очолюють доктори наук, професори – 85 % (51 з 60 кафедр), кандидати наук очолюють 6 профільних кафедр (загальної гігієни, медичної екології та профілактичної медицини; соціальної медицини, громадського здоров'я, медичного та фармацевтичного права; внутрішніх хвороб 2; онкології та онкохірургії; мікробіології, вірусології та імунології; пропедевтичної та хірургічної стоматології) і 2 непрофільні кафедри (медичної фізики, біофізики та вищої математики; мовної підготовки).

Професори і доценти пенсійного віку очолюють 28 кафедр (46,6 %).

Загалом в університеті працює 21 % осіб пенсійного віку.

Серед співробітників університету: академік НАМН України і член-кореспондент НАН України, 61 член міжнародних Академій наук, міжнародних професійних Асоціацій і наукових товариств, 4 заслужених діяча науки і техніки України, 7 заслужених лікарів України, 2 заслужених працівника освіти України, 3 лауреати Державної премії України, 5 лауреатів премій НАМН України, 2 лауреати премії Президента України для молодих учених, 5 лауреатів премії КМУ, 6 стипендіатів КМУ для молодих учених, довічний стипендіат Президента України видатним діячам охорони здоров'я, довічний стипендіат КМУ за видатні заслуги у сфері вищої освіти, 2 відмінники освіти, 2 заслужених тренери.

Постійна увага ректорату приділяється покращенню рівня професійної підготовки науково-педагогічних працівників, спрямованої на виконання норм ст. 57 п. 9 Закону України «Про вищу освіту». Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників здійснюється за такими основними напрямками:

- направлення до інших навчальних закладів та провідних клінік для стажування та проходження тематичного професійного вдосконалення як в Україні, так і за кордоном;
- проведення дистанційно-очних курсів на базі кафедри медичної та фармацевтичної інформатики і новітніх технологій ЗДМУ на актуальні для поточної освітньої ситуації проблеми організації навчально-виховного процесу та його методичної підтримки за допомогою новітніх інформаційних технологій і хмарних сервісів MS Office 365 та MS Teams;
- курси для науково-педагогічних працівників з педагогіки та психології «Інноваційні педагогічні технології та психологічний супровід освітнього процесу в підготовці фахівців галузі «Охорона здоров'я»;
- курси для підвищення рівня компетенцій з іноземних мов;
- участь у вебінарах, віртуальних майстер-класах та проходження онлайн-курсів з актуальних проблем медичної та фармацевтичної галузі, а також з питань організації навчально-виховного процесу.

Протягом 2022 року підвищили свою кваліфікацію 809 (у 2021 р. – 826) науково-педагогічних працівників ЗДМУ.

З метою надання й вдосконалення методичної допомоги молодим викладачам університету за наказом ректора ЗДМУ в 2017 році розпочала свою роботу «Школа молодого викладача», започаткувавши нову форму підготовки викладачів. П'ята група слухачів у кількості **13** осіб проходила навчання з 27 жовтня 2021 р. по 27 квітня 2022 р. в умовах пандемії COVID-19 та введення воєнного стану за змішаною формою з повною візуалізацією у синхронному онлайн режимі на основі MS Teams (обсяг курсу становив 120 год.). У поточному році «Школа молодого викладача ЗДМУ» почала свою роботу з 12 жовтня 2022 р. по 22 березня 2023 р., у ній проходять навчання 13 слухачів.

Наукові підрозділи ЗДМУ:

НДІ медико-екологічних проблем, Інститут клінічної патології, навчально-науковий медико-лабораторний Центр (ННМЛЦ), сертифікаційно-випробувальна лабораторія парфумерно-косметичних товарів і товарів побутової хімії, редакційно-видавничий відділ, відділ аспірантури і докторантури, наукова служба, служба інноваційної діяльності та трансферу технологій, метрологічна служба, міжкафедральні наукові лабораторії.

У 2022 році в ЗДМУ виконувалися 64 НДР: 3 дербюджетні НДР, 55 ініціативних кафедральних НДР та 4 госпрозрахункові НДР.

Фінансування наукової діяльності у 2022 р.

У 2022 році з державного бюджету на виконання НДР МОЗ України виділив для ЗДМУ 2054,6 тис. грн.: 727,04 тис. грн. – фундаментальні дослідження (кафедра фармакології та медичної рецептури); 1318,26 тис. грн. – виконання прикладних розробок у сфері профілактичної та клінічної медицини

(кафедра фізколоїдної хімії, кафедра органічної і біоорганічної хімії хімії); 9,3 тис.грн. – для сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності. (У 2021 році з державного бюджету було виділено 2140,8 тис. грн.).

За рахунок коштів спецфонду університет у 2022 р. виділив на фінансування науки 2 838 430,97 грн.: 741 772,00 грн. – на закупівлю медичного обладнання та на його поточний ремонт; 232 080,00 – на закупівлю реагентів і лабораторного посуду; 1 316 169,44 грн. – на закупівлю комп'ютерів та послуг по її обслуговуванню; 436 700,00 грн. – на закупівлю меблів для навчального процесу; 111 709,53 грн. – на поповнення бібліотечного фонду.

Для лабораторії клітинних культур кафедри патологічної фізіології з курсом нормальної фізіології на суму 667 502,00 грн. придбані: морозилка та холодильники (357 501,60 грн.), дозатори і мікшер магнітний (310 000,40 грн.).

<u>У 2022 р. у сфері наукової діяльності</u>:

– В ЗДМУ відкриті три спеціалізовані вчені ради із захисту докторських дисертацій та присудження наукового ступеня доктора наук за шістьма спеціальностями: внутрішні хвороби, педіатрія, кардіологія, хірургія, патологічна анатомія та патологічна фізіологія; технологія ліків, організація фармацевтичної справи та судова фармація, фармацевтична хімія та фармакогнозія (Накази МОН України від 06.06.2022 № 530, від 10.10.2022 № 894).

– Для захисту у спеціалізовану вчену раду ЗДМУ із захисту докторських дисертацій та присудження наукового ступеня доктора наук № Д17.600.02 прийнята 1 докторська дисертація, для захисту у спеціалізовану вчену раду ЗДМУ із захисту докторських дисертацій та присудження наукового ступеня доктора наук № Д17.600.03 прийнята ще 1 докторська дисертація.

– У 2022 р. в ЗДМУ створено 7 спеціалізованих вчених рад для разового захисту дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, у яких захищено 3 дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю «Медицина», 2 дисертації – за спеціальністю «Педіатрія» та 2 дисертації – за спеціальністю «Стоматологія». Всі дисертації на здобуття ступеня доктора філософії затверджені Атестаційною колегією МОН України і Вченою радою ЗДМУ.

– У 2022 р. за конкурсом в PhD аспірантуру зараховано 22 аспіранти: 7 осіб за очною денною формою навчання (6 – з «Медицини», 6 – з «Фармації»), 9 осіб – за очною вечірньою формою навчання (6 – з «Медицини», 2 – з «Фармації», 1 – з «Стоматології»), 6 – за заочною формою навчання (2 – з «Медицини», 3 – з «Фармації» і 1– з «Стоматології»).

– Згідно з рейтингом SciVerseScopus на травень 2022 року Запорізький державний медичний університет посідає за індексом Гірша 11-те місце (у 2021 – 16) серед медичних ЗВО України і 56 (у 2021 – 83) місце серед 195 ЗВО України (https://ru.osvita.ua/vnz/rating/86513/

– Станом на січень 2023 р. за даними Web of Science індекс Гірша ЗДМУ дорівнює 25 (за 1847 публікаціями Web of Science із середнім числом цитування документа 3,59). Заданими Scopus індекс Гірша ЗДМУ дорівнює 25 за 1166 публікаціями.

В Інституті клінічної патології людини у 2022 році виконані фрагменти 4-х ініціативних НДР, 2-х докторських дисертацій і 2-х дисертацій PhD з патологічної анатомії та клінічних дисциплін. З використанням сучасних імуногістохімічних методик досліджені стовбурові клітини головного мозку у 60 хворих на цироз печінки, виконано 270 імуногістохімічних досліджень стану астроглії у померлих хворих від печінкової недостатності, від сепсису та септичного шоку, а також проведено 300 гістохімічних досліджень рівня аміаку в головному мозку у цієї категорії хворих. Виконано 40 імуногістохімічних досліджень шкіри хворих на кератому, 120 імуногістохімічних досліджень аденокарциноми підшлункової залози та 250 імуногістохімічних досліджень стравоходу у хворих на стравоход Барета.

НДІ медико-екологічних проблем продовжив практичне втілення Програми моніторингу та управління якістю атмосферного повітря в м. Запоріжжі та в Запорізькій області. Фахівці НДІ МЕП протягом року працювали в складі двох робочих груп обласної та міської ради з моніторингу якості атмосферного повітря Запорізької зони. Також проведено 15 000 досліджень фізичних властивостей ультрадисперсного аерозолю (розмір, кількість, площа та об'єм поверхні наночастинок, їх масова концентрація) у повітрі робочих місць працівників металургійного та машинобудівного підприємств м. Запоріжжя при різних технологічних процесах, а також 3 000 досліджень атмосферного повітря на межі санітарно-захисних зон та точок з різною інтенсивністю руху автотранспорту.

У Навчально-науковому медико-лабораторному центрі університету протягом 2022 року виконувались фрагменти 1-єї держбюджетної науково-дослідної роботи (каф. фармакології), 2 робіт госпрозрахункового спрямування; 16-ти ініціативних НДР кафедр університету, фрагменти 7 докторських та 44 дисертацій PhD.

Для 51 дисертаційної та 19 науково-дослідних робіт виконано: 2400 імуноферментних досліджень біохімічних маркерів у сироватці крові та гомогенатах тканин; 1230 досліджень біохімічних маркерів і маркерів оксидативного стресу у сироватці крові та гомогенатах тканин; 348 досліджень 156 зразків тканин методом полімеразно-ланцюгової реакції; 28 досліджень протимікробної активності 6-ти новосинтезованих хімічних речовин та 1 лікарського засобу; вивчено біологічні властивості та антибіотикорезистентність 420 штамів мікроорганізмів-збудників назофарінгеальої гнійно-запальної інфекції; а також виконано 1460 ПЛР-діагностичних досліджень на коронавірусну інфекцію COVID-19

Для нових сполук, синтезованих у лабораторіях фармацевтичного факультету, проведено 1 функціональне визначення гострої і хронічної токсичності; 250 досліджень біологічної активності 50 новосинтезованих сполук та 1800 визначень їх УФ- і ІЧ-спектрів; виконані 344 аналітичні операції з встановлення елементного складу 86 новосинтезованих сполук та 1050 визначень їх хромато-мас-спектрів.

Досліджені показники загальної та специфічної токсичності лікарських засобів при клінічних випробуваннях «Клініко-лабораторна оцінка ефективності

тіотриазоліну у комплексному лікуванні хворих на SARS-CoV-2». Досліджені специфічна активність, показники загальної та специфічної токсичності лікарських засобів за програмами «Вивчення специфічної активності назального гелю з рекомбінантним інтерлейкіном (IL-ra)», «Вивчення, хронічної токсичності назального геля з НООПЕПТОМ». Проведені дослідження по розробці, стандартизації та визначенню фармако-токсикологічних властивостей 1% очних крапель «АНГІОЛІН».

В клінічній лабораторії ННМЦ «Університетська клініка ЗДМУ» для науковців університету протягом 2022 року було виконано 774 імуноферментних і 300 біохімічних досліджень. Зокрема, згідно програм про наукове співробітництво, 516 імуноферментних досліджень виконано для докторантів кафедри госпітальної хірургії (простагландін, лептин, нітротирозін) та кафедри медицини катастроф, військової медицини та нейрохірургії (VEGF, eNOS, нітротирозін); 258 імуноферментних досліджень виконано для аспірантів кафедри інфекційних хвороб (Il-4, VEGF, eNOS); 300 біохімічних досліджень виконано для аспірантів кафедри клінфармакології, фармації, фармакотерапії і косметології (pro BNP, C protein, troponin).

У грудні 2022 року завершено виконання 2-х трирічних держбюджетних НДР та 1 однорічної держбюджетної НДР.

Завершено виконання фундаментальної НДР: «Фармакологічна модуляція глутатіон-залежних ланок регуляції та реалізації механізмів ендогенної нейропротекції та нейропластичності – новий погляд на нейропротекцію при ішемічних інсультах», термін виконання 2020-2022 рр., загальний обсяг фінансування – 2068,16 тис. грн., у тому числі на 2022 рік – 727,04 тис. грн. Науковий керівник – проф. Бєленічев І.Ф.

У 2022 році експериментальними дослідженнями встановлено позитивний вплив Se-цистеїну, Se-метіоніну, Селеноліну та антагоніста IL-1b на показники тіол-дисульфідної системи, нітроксидергічної системи, білка теплового шоку 70кДа і маркера апоптозу головного мозку при церебральній ішемії. Зокрема, здатність цих сполук нормалізувати тіол-дисульфідну систему, підвищувати рівень її відновлених еквівалентів, підвищувати експресію білка теплового шоку 70 кДа та індукованого гіпоксією фактора, а також нормалізувати ендотеліальну дисфункцію судин головного мозку – знижувати експресію індуцибельної синтази монооксиду азоту та відновлювати експресію її нейрональної та ендотеліальної ізоформ.

За результатами експерименту теоретично та експериментально розроблено підхід до створення нової лікарської форми – гелю для інтраназального застосування.

Результатами роботи вперше експериментально доведено високу церебропротективну активність розроблених інтраназальних форм з рецепторним антагоністом інтерлейкіну-1β в умовах різних моделей патології ЦНС, а також перспективність подальших досліджень похідних селену.

Вперше експериментально доведено високий профіль безпечності розроблених інтраназальних засобів церебропротективної дії з рецепторним антагоністом інтерлейкіну-1β при повторних уведеннях.

Наукові результати. За результатами завершеної трирічної НДР видано 1 підручник та 3 монографії; опубліковано 46 наукових статей, з яких: 22 статті у виданнях, що індексуються наукометричними базами Scopus та Web of Science CC (в журналах Q2 – 5 статей, в журналах Q3 – Q4 -17 статей), 21 стаття у фахових виданнях України, 2 статті у нефахових виданнях України, 1 стаття – у зарубіжному журналі; та опубліковано 20 наукових тез.

З тематики НДР захищено 1 докторську дисертацію на тему «Теоретичне обґрунтування складу і експериментальні дослідження інтраназальних лікарських форм церебропротективної дії» (доцент Бурлака Б.С. – 22.09.2021 р.) та 3 дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії за темами:

«Цілеспрямований пошук нейропротективних сполук з антиоксидантним механізмом дії серед похідних ксантинів» (Носач С.Г. – 04.03.2020 р.); «Фармакологічна модуляція HSP70-опосередкованих механізмів нейропротекції в умовах церебральної ішемії» (Біла Ю. В. – 08.07.2020 р.); «Оптимізація цілеспрямованого пошуку скавенджерів активних форм кисню та азоту в ряду похідних ксантину засобами програмного забезпечення» (Риженко В. П. – 29.09.2020 р). Продовжується виконання 1 докторської та 2 дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

Результати дослідження впроваджено в науковий та навчальний процес кафедри фармакології та медичної рецептури; кафедри клінічної фармакології, фармації, фармакотерапії і косметології та кафедри нервових хвороб Запорізького державного медичного університету МОЗ України; кафедри фармакології ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет»; кафедри фармакології та клінічної фармакології ДЗ «Дніпропетровська державна медична академія»; кафедри загальної та клінічної фармакології Одеського національного медичного університету та наукову роботу Інституту фармакології і токсикології НАМН України.

Функціональні можливості експертної системи впроваджені в практику відділів розробки фармацевтичних промислових підприємств ТОВ «МОБІЛЬ МЕДІКАЛ» (*акт впровадження від 05.06.2021*), Фармацевтична фабрика «ВІОЛА» (*акт впровадження від 06.06.2021*), ТОВ «БіоТестЛаб» (*акт впровадження від 09.06.2021*).

Функціональні можливості експертної системи «ExpSys Nasalia» впроваджені в практику відділів розробки фармацевтичних промислових підприємств: ТОВ «МОБІЛЬ МЕДІКАЛ» (акт впровадження від 05.06.2021); Фармацевтична фабрика «ВІОЛА» (акт впровадження від 06.06.2021); ТОВ «БіоТестЛаб» (акт впровадження від 09.06.2021).

Інтраназальний гель з антагоністом IL-1β та назальна насадка для нових форм препаратів Ноопепт і РАІЛ включені до Перспективного плану впровадження нових ЛЗ на 2021-2023 рр. ТОВ «МОБІЛЬ МЕДІКАЛ».

Завершено виконання прикладної НДР: «Створення методик аналізу та дослідження похідних 1,2,4-тріазолу як перспективних активних фармацевтичних інгредієнтів з використанням високоефективної рідинної хроматографії», термін виконання 2020-2022 роки, загальний обсяг фінансування – 1720,4 тис. грн., у тому числі на 2022 рік – 568,49 тис. грн. Науковий керівник – проф. Каплаушенко А.Г.

У 2022 році роботі вперше запропоновано науково-обґрунтований комплексний підхід до вирішення важливої задачі сучасної фармацевтичної галузі, що полягає в аналітичному супроводі оригінальних лікарських засобів, похідних 3-тіо-1,2,4-тріазолів та напівпродуктів їх синтезу, на шляху впровадження в практику.

Вперше оптимізовано хроматографічне розділення низки похідних 3-тіо-1,2,4-тріазолів та напівпродуктів в їх виробництві, отримані залежності хроматографічного утримування сполук від вмісту органічного модифікатору, залежності характеристик утримування всіх досліджуваних речовин від розрахованих показників ліпофільності. Вперше запропоновані схеми ВЕРХ-МС фрагментації для низки похідних 3-тіо-1,2,4-тріазолів та напівпродуктів в їх синтезі.

Розроблені нові методики визначення низки АФІ, похідних 3-тіо-1,2,4-тріазолу, можливих домішок у субстанціях, лікарських засобах, методики виявлення АФІ та залишкових їх кількостей у біологічних рідинах, тканинах та органах, для дослідження фармакокінетики і метаболізму. Розроблені методики визначення АФІ трифузолу, авесстиму, тіометризолу, домішок у субстанціях, лікарських засобах, залишкових кількостей АФІ трифузолу та авесстиму в біологічних об'єктах є валідними.

Методики визначення АФІ трифузолу, авесстиму, тіометризолу, можливих домішок в субстанціях, лікарських засобах, підходи до визначення АФІ в біологічних рідинах, методики визначення залишкових кількостей АФІ трифузолу та авесстиму в біологічних об'єктах апробовані на реальних зразках.

Вперше отримані дані щодо термодинамічних параметрів утримування низки похідних 3-тіо-1,2,4-тріазолу та напівпродуктів в їх синтезі на хроматографічних сорбентах. Вперше визначені криві прискореної деградації АФІ тіометризолу та трифузолу, запропоновані схеми процесу їх деградації.

Новими є результати дослідження фармакокінетики та метаболізму активного фармацевтичного інгредієнта препарату тіометризол у плазмі крові щурів, при цьому встановлено будову основного метаболіту.

Наукові результати. За результатами завершеної трирічної НДР видано 1 підручник та 1 монографію; опубліковано 29 наукових статей, з яких 12 статей у виданнях, що індексуються наукометричними базами Scopus та Web of Science CC (в журналі Q2 – 1 стаття, в журнаах Q3-Q4 – 11 статей) та 17 статей у фахових виданнях України; видано 13 тез. Захищено 1 докторську дисертацію за темою: «Хроматографічне та мас-спектрометричне визначення активних фармацевтичних інгредієнтів – похідних 3-тіо-1,2,4-тріазолу в лікарських засобах та біологічних об'єктах» (доцент Варинський Б.О. – 28.04.2021 р.); продовжується виконання 2 дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

Результати дослідження впроваджено в науково-педагогічний процес кафедри фармацевтичної хімії Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова; кафедри аналітичної хімії, кафедри природничих дисциплін для іноземних студентів та токсикологічної хімії, кафедри фармацевтичної хімії, кафедри фізколоїдної хімії Запорізького державного медичного університету; кафедри токсикологічної та аналітичної хімії, кафедри технології ліків і біофармації, кафедри загальної, біонеорганічної, фізколоїдної

хімії Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького; кафедри промислової фармації ДЗ «Луганський державний медичний університет»; кафедри неорганічної та фізичної хімії Національного фармацевтичного університету; кафедри заводської технології ліків Харківського національного фармацевтичного університету; кафедри фармацевтичних дисциплін Ужгородського національного університету; кафедри фармації Івано-Франківського національного медичного університету, кафедри фармацевтичної хімії Тернопільського національного медичного університету ім. І.Я. Горбачевського.

Результати впроваджені в роботу Державного підприємства «Український Фармакопейний центр якості лікарських засобів» та ТОВ «Українська фармацевтична компанія». Створено пакет документів, який подано до Фармцентру для отримання дозволу на проведення першого етапу клінічних випробувань.

Завершено виконання однорічної прикладної НДР: «Дизайн і синтез конденсованих піримідинів та створення на їх основі потенційних лікарських засобів з протизапальною, нейро- та метаболітотропною дією», термін виконання 2022 рік, загальний обсяг фінансування – 749,77 тис. грн. Науковий керівник – проф. Коваленко С.І.

У 2022 році на основі детального аналізу літературних даних, результатів прескринінгу in silico визначено перспективні напрямки синтетичних досліджень спрямованих на одержання перспективних біологічно активних речовин.

Обґрунтовані та опрацювані методи синтезу хіназолін-4(3Н)-іліден)гідразидів моно-(ди-)алкіл-(арил-)карбонових кислот та досліджені особливості реакції їх гетероциклізації. Розроблені альтернативні (зустрічні) методів синтезу 2-(2 (3,4)-карбоксифеніл-[1,2,4]триазоло[1,5-с]хіназолінів виходячи з відповідних 4-карбоксибениліденгідразонохіназолінів. Розроблено методи синтезу раніше невідомих (етил 5-[2-амінофеніл)-1Н-1,2,4-триазол-3-]карбоксилат, етил 4-(5-(2-амінофеніл)-1Н-1,2,4-триазол-3-іл)бензоатів. Проведено дослідження взаємодії ряду 2-(3-R-1Н-1,2,4-триазол-5-іл)анілінів з рядом ароматичних альдегідокислот та ангідридів (хлорангідридів) карбонових кислот, що дозволило одержати ряд раніше невідомих хіназолінів з різною насиченістю гетероциклу 1.

Виявлено сполуки з вираженою протизапальною активністю серед 2-R-5,6-дигідро[1,2,4]триазоло[1,5-с]хіназолін-5-іл)арил карбонових кислот. Додатково встановлено вплив зазначених сполук на рівень маркерів запалення (кількість нейтрофілів, концентрація ЦОГ-2, eNOS, нітротирозину, IL-1b, С-реактивний білок) на фоні запалення індукованого карагеном. Взаємодією 5,6-діаміно-2-тіоксо-2,3-дигідропіримідин-4(1Н)-онів з дикарбонільними сполуками одержано ряд нових тіо-вмісних птеридинів з вираженою антирадикальною активністю. Одержано ряд заміщених птеридинів з вираженою сечогінною дією. Розроблено методи синтезу раніше невідомого 6-(хлорометил)-3-метил-2Н-[1,2,4]триазино[2,3-с]хіназолін-2-ону, що є зручним об’єктом модифікації, що спрямована на синтез потенційних біологічно активних сполук. Одержано нові потенційно біологічно-активні сполуки в молекулі яких поєднано «фармакофорні» гетероциклічні фрагменти, для чого було досліджено взаємодію

6-(хлоро(R2)метил)-3-R1-2H-[1,2,4]триазино[2,3-c]хіназолін-2-онів з тіол-вмісними гетероциклічними сполуками. Показано, що зазначена реакція легко перебігає в пропанолі-2 та веде до формування відповідних продуктів S-алкілування. Встановлено перспективність ряду 5,5-дизаміщених 5,6-дигідротетразоло[1,5-c]хіназолінів та 6'H-спіро[індолін-3,5'-теразоло[1,5-c]хіназолін]-2-онів як речовин з протигрибковою дією.

Наукові результати. За результатами виконаної у 2022 році НДР опубліковано 7 наукових статей, з яких: 6 статей у виданнях, що індексуються наукометричними базами Scopus та Web of Science CC (в журналі Q2 – 1 стаття, в журналах Q3-Q4 – 5 статей), 1 стаття – у фаховому виданні України; та опубліковано 8 тез.

Результати дослідження впроваджено у науково-дослідну роботу кафедри загальної, біонеорганічної, фізколоїдної хімії Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького.

З тематики НДР завершено виконання та подано до захисту дисертацію Красовської Н.І. на здобуття ступеня доктора філософії на тему: «Карбоксилвмісні ([1,2,4]триазоло[1,5-c]-хіназоліни та їх функціональні похідні: синтез, фізико-хімічні властивості та протизапальна активність».

У 2022 році завершено виконання 17 ініціативних НДР:

НДР кафедри фізколоїдної хімії «Дослідження синтетичних, фізико-хімічних та біологічних властивостей похідних 5-арил- та 5-гетерил-4-R-3-тіо(аміно)-1,2,4-тріазолів» (н.кер. проф. Каплаушенко А.Г.)

НДР кафедри госпітальної хірургії «Реконструктивно-відновлювальні операції з використанням мініінвазивних технологій в торако-абдомінальній, серцево-судинній та ендокринній хірургії» (н.кер. проф. Никоненко А.О.)

НДР кафедри гістології, цитології та ембріології «Імуноморфологічні особливості внутрішніх органів при дії ендо- та екзогенних чинників на організм» (н.кер. проф. Євтушенко В.М.)

НДР кафедри патологічної анатомії і судової медицини «Морфогенез деструктивно-репаративних процесів головного мозку при захворюваннях судинного та токсико-метаболічного ґенезу» (н.кер. проф. Тертишний С.І.)

НДР кафедри факультетської педіатрії «Оптимізація диференційної діагностики та лікування алергічних та інших захворювань у дітей різного віку» (н.кер. проф. Недельська С.М.)

НДР кафедри медицини катастроф, військової медицини та нейрохірургії «Оптимізація діагностики та хірургічних методів корекції порушень мозкового кровообігу» (н.кер. проф. Перцов В.І.)

НДР кафедри дерматовенерології та косметології з курсом дерматовенерології і естетичної медицини ФПО «Оптимізація показань та комплексної терапії хворих на хронічні рецидивуючі дерматози, ІППСШ, з урахуванням клінічних особливостей, стану регулюючих систем гомеостазу, супутньої патології, прогнозування, лікування та профілактика рецидивів» (н.кер. проф. Макуріна Г.І.)

НДР кафедри фармацевтичної хімії «Пошук біологічно активних речовин в ряду азагетероциклів та розробка оригінальних і комбінованих лікарських препаратів» (н.кер. проф. Кучеренко Л.І.)

НДР кафедри травматології та ортопедії «Розробка нових методів діагностики та лікування хворих з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату» (н.кер. проф. Головаха М.Л.)

НДР кафедри технології ліків «Розробка складу, технології та біофармацевтичні дослідження фармакотерапевтичних систем трансмукозної доставки лікарських речовин» (н.керівник проф. Гладишев В.В.)

НДР кафедри оториноларингології «Удосконалення комбінованного лікування хворих на рак гортані T1-2N0M0 шляхом профілактики місцевих ускладнень» (н.кер. проф. Троян В.І.)

НДР кафедри органічної хімії «Циклоалкілкарбонілізотіоціанати – ефективні прекурсори для синтезу заміщених тіосечовини та побудови гетероциклічних систем» (н.кер. проф. Коваленко С.І.)

НДР кафедри пропедевтичної та хірургічної стоматології «Динамічні зміни морфологічних і біомеханічних властивостей тканин щелепно-лицевої області при реабілітації пацієнтів з адентією» (н.кер. доц. Чертов С.О.)

НДР кафедри урології «Діагностичне та прогностичне значення лабораторних методів дослідження біологічних середовищ при травматичних пошкодженнях нирки і пошкоджень внаслідок обструкції верхніх сечових шляхів та їх лікування» (н.кер. д.мед.н. Бачурін Г.В.)

НДР кафедри мікробіології, вірусології та імунології «Молекулярно-генетичний аналіз змін транскриптому генів імунної відповіді і кишкового мікробіому в умовах експериментальної патології та розробка методів їх корекції» (н.кер. доц. Поліщук Н.М.)

НДР кафедри дитячої хірургії та анестезіології «Оптимізація діагностики та інтенсивної терапії поліетіологічних уражень головного мозку, шлунково-кишкового тракту та нирок у новонароджених та дітей старшого віку» (н.кер. проф. Спахі О.В.)

НДР кафедри сімейної медицини, терапії, кардіології та неврології ФПО «Оптимізація діагностики та лікувальної тактики у пацієнтів з хворобою Паркінсона» (н.кер. д.мед.н. Демченко А.В.)

Всього за результатами наукової діяльності у 2022 році

- отримано 4 патенти України на корисну модель та подано 3 заявки на видачу патентів;
- отримано 2 свідоцтва про реєстрацію авторського права на науковий твір;
- до галузевого Реєстру подано 9 нововведень;
- видано 13 монографій;
- видано 19 підручників (11 – з грифом Вченої ради) та 9 навчальних та навчально-методичних посібників з грифом Вченої ради;
- опубліковано 1060 статей і тез (в т.ч. 61 стаття у виданнях, які індексуються Scopus (Q1-11, Q2 - 13, Q3-19, Q4 – 22) та 31 стаття у виданнях, які індексуються WoS CC (Q1- 13, Q2 - 10, Q3-3, Q4 - 5).
- проведено 9 Всеукраїнських науково-практичних конференцій.

- в навчальний, лікувальний та діагностичний процеси співробітниками ЗДМУ впроваджені результати 9 нововведень з Реєстру 2020-2020 років, а також 2 інформаційних листа.

Фахові журнали ЗДМУ

Наукові журнали "Запорізький медичний журнал" і "Патологія" включено до IV квартилю провідної наукометричної бази світу Web of Science. Це стало можливим завдяки росту цитованості опублікованих статей. У Web of Sciense вже індексується 1013 статей «Запорізького медичного журналу» і 417 статей журналу «Патологія». Індекси Гірша в обох журналів – 4.

Наукові фахові журнали університету входять до переліку фахових видань МОН України: «Запорожский медицинский журнал» та «Патологія» віднесені до категорії «А», «Актуальні питання медичної та фармацевтичної науки та практики» – до категорії «Б». «Запорожский медицинский журнал» та «Патологія» включені до рейтингу Міністерства освіти і науки Польщі.

Журнали ЗДМУ включені до бібліотек більш як 140 університетів світу, зокрема Єльського, Кембриджського і Стенфодрського, а також Université de Bordeaux, Wroclaw Medical Uniwersity, University of New Brunswick, Brooklyn College, Toronto Public Library, Colorado State University, University of Wyoming Libraries, CSU-Pueblo Library, University of Victoria Libraries, Auckland University of Technology Library, University of Canterbury Library, Red Universia, Queensland University of Technology, University of Queensland, Charles Sturt University Library, National Taiwan Normal University Library, Masader – Oman Virtual Science Library, The University of Reunion Island, NCCU Library National Cheng-chi University Library Taipei, Vietnam National University, Singapore Management University, Stanford University, University of Pennsylvania та інших.

З початку воєнної агресії ЗДМУ не припинив випуску фахових наукових журналів, всі номери виходять за графіком, рецензенти сумлінно виконують свої обов’язки, строго витримуються принципи верстки та оформлення. Друк журналів налагоджено у Центрі видавничого забезпечення ЗДМУ безкоштовно для усіх науковців України.

V. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Рекламна кампанія з набору іноземних громадян на навчання у 2022 році відбувалась комплексно у декількох напрямках та у декілька етапів. На сьогодні університет має 15 договорів із фірмами щодо набору іноземних громадян. У зв’язку із непростою ситуацією, що склалася, деяких змін зазнали умови набору на 2022-2023 навчальний рік, зокрема:

Прийом іноземців на навчання може проводитись очно та/або дистанційно;

Зарахування відбувається тричі на рік у визначені Правилами прийому строки для здобуття ступеню магістра та упродовж року для навчання в аспірантурі.

З огляду на зазначене, протягом 2022 року було підписано 3 додаткові угоди з партнерськими організаціями з Індії, Марокко, Болгарії (відповідно до вимог УДЦМО) щодо проведення вступних випробувань в режимі онлайн.

Співробітники ЗДМУ активно долучаються до промоції університету на міжнародній арені: проводять роз'яснювальні зустрічі, вебінари з кандидатами на навчання *та їхніми батьками* в он-лайн режимі. Окрім того, ректором ЗДМУ вживаються усі необхідні заходи щодо розробки та впровадження нових форматів організації навчального процесу для іноземних громадян.

З метою знайомства абітурієнтів, зокрема громадян Марокко, з університетом в цілому і мовою навчання з 2020 р. реалізується проєкт «Дистанційне навчання в центрі підготовки іноземних громадян». Був розроблений пакет фото і відео матеріалів з корисною інформацією про ЗДМУ, а також підготовлено вступний міні-онлайн курс з української мови, зареєструватися на який і пройти його могли всі охочі. Матеріали знаходяться у вільному доступі у групі Фейсбук, доєднатися до якої могли усі бажаючі під час вступної кампанії 2022

У січні стартував новий курс з підготовки студентів з Болгарії до іспиту КРОК-1. Зусиллями ректорату, деканату ІІ міжнародного факультету, Міжнародного освітнього центру та кафедри мовної підготовки ЗДМУ у 20-21 н.р. розроблений спеціальний навчальний курс з мови для болгарських студентів. Офіційний старт відбувся 24 січня 2022 року. В жовтні-листопаді 2022 року курс було повторено для підготовки наступних груп студентів

На сьогодні контингент іноземних громадян в ЗДМУ складає 2746 студентів та 63 клінчних ординатори з 31 країни світу; з них на випускних курсах навчається 348 студентів за спеціальністю «Медицина», 65 студентів за спеціальністю «Стоматологія», 39 студентів за спеціальністю «Фармація». Найбільше студентів з: Індії, Марокко, Болгарії, Нігерії.

Спочатку через поширення вірусу COVID-19, а потім через воєнний стан та бойові дії в Україні, всі навчальні заклади країни змушені були перейти з класичної аудиторної форми навчання у змішану.

Окремим здобутком ЗДМУ є впровадження такої форми навчання, як академічна мобільність для іноземних громадян, сутність якої полягає в тому, що навчальний матеріал відповідно до визначених кредитів розподіляється між ЗДМУ та іноземним закладом-партнером, при цьому студенти одночасно навчаються онлайн в ЗДМУ та офлайн в закладі-партнері.

З 2012 року у ЗДМУ діє програма дистанційного навчання англійської мови, розроблена викладачами Канадського коледжу англійської мови (Canadian College of English Language, Vancouver). За цей час учасниками стали 245 студентів та викладачів, з них 219 – отримали сертифікати. Протягом 2021-22 року сертифікати отримали 28 осіб, з них 27 – викладачі та співробітники ЗДМУ. На цей час 16 осіб продовжують навчання.

Одним із критеріїв ефективності університету і, відповідно, участі у рейтингах є міжнародна активність ЗВО, спрямована на інтеграцію в світовий освітній простір, що і є ключовим напрямком роботи ЗДМУ. Триває робота з розширення міжнародної співпраці з провідними університетами світу.

Функціонує 50 угод про співпрацю з іноземними університетами та науковими закладами, 4 з яких підписані та 1 оновлено у 2021-2022 н. р.: Вища школа агробізнесу (Ломжа, Польща), Вроцлавський медичний університет (Вроцлав, Польща), Люблінський медичний університет (Люблін, Польща), Німецький дослідницький центр охорони навколишнього середовища (Мюнхен, Німеччина), Ургечнська філія Ташкентської медичної академії (Ургенч, Узбекистан).

Впізнаваність ЗДМУ також підвищується завдяки участі у різноманітних міжнародних рейтингах. Університет бере участь у таких рейтингах, як QS World University Rankings, The World University Ranking, THE та U-Multirank.

Щорічно до університету надходить понад 100 запитів про підтвердження дипломів, переважно з таких країн як США, Канада, Ізраїль, Індія, Нігерія, ОАЕ, Норвегія, Польща, Чехія. З 2016 року наш університет виконує підтвердження документів про освіту через електронну систему підтвердження документів про освіту Комісії з питань освіти випускників іноземних медичних навчальних закладів (ECFMG). З грудня 2021 року університет також надає підтвердження документів про освіту через електронну систему DigiFlow від DataFlow Group.

ЗДМУ співпрацює з такими асоціаціями, як Міжнародна Асоціація університетів (IAU), Міжнародна асоціація медичної освіти (AMEE), Асоціація медичних вузів в Європі (AMSE), Європейська організація міжнародної освіти (EAIE), та є членом таких міжнародних асоціацій, як: Європейське товариство кандидатських досліджень в галузі біомедицини та охорони здоров'я (ORPHEUS), Міжнародна стоматологічна студентська Асоціація (IADS), Європейська Фармацевтична Студентська Асоціація (EPSA), Студентська національна медична асоціація (SNMA), Європейської студентської медичної асоціації (EMSA), Всеукраїнської молодіжної організації студентів-медиків (UMSA), Національного інформаційного центру академічної мобільності ENIC UKRAINE (UaReNet).

За звітний період викладачі та адміністративний персонал ЗДМУ брав участь в онлайн та оффлайн стажуваннях, літніх школах, серед яких:

Дистанційне закордонне стажування «Fundraising and Organization of Project Activities in Educational Establishments: European Experience» в Ягелонському університеті в Кракові, Республіка Польща (12 лютого по 20 березня 2022 року, 1 співробітник).

Дистанційне закордонне науково-педагогічне стажування «Ukrainian traditions and European innovations in philologists' training» в Полонійній академії в Ченстохові, Республіка Польща (21 лютого по 3 квітня 2022 року).

Он-лайн участь в роботі Всеукраїнського круглого столу "Європейський Союз після Лісабонського договору: від трьохопорної структури до конституціоналізму" в межах реалізації проєкту Еразмус+ Модулі Жана Моне «Європейська політична інтеграція: історична ретроспектива та сучасність».

В рамках програми Еразмус+. КА1 відбулися заплановані обміни: Медична академія Литовского університету наук про здоров'я – стажування 1 студентки, строком на 2 місяці (25.04.2022-22.06.2022). Стажування 1 студентки ЗДМУ у рамках програми Erasmus + та укладеного договору на період 2020-2023 рр. із Ондокуз Маїз університетом (Самсун, Туреччина) (вересень-жовтень 2022).

Вроцлавський медичний університет – направлено на навчання протягом року 1 студента 5 курсу у 22-23 н.р.,

В рамках співпраці з іноземними університетами та медичними установами:1 лікар-інтерн пройшла 6-місячне стажування в Ізраїлі; 1 студентка протягом 2 семестрів проходила навчання у Лейпцизькому університеті, Німеччина.

Літню практику за кордоном пройшли: Республіка Чехія, Острава – 2 студенти (медицина) з 11 по 22 липня. Республіка Польща, Вроцлав – 3 студенти (медицина) з 20 червня по 1 липня. Республіка Польща, Білосток – 3 студенти (медицина) з 11 по 24 липня.

З жовтня 2020 р. ЗДМУ разом із Національним науковим центром «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини», Комунальним некомерційним підприємством «Запорізький регіональний фтизіопульмонологічний клінічний лікувально-діагностичний центр» Запорізької обласної ради, та Харківським національним медичним університетом (ХНМУ) є учасником проєкту грантової програми Фонду цивільних досліджень та розвитку США «Створення туберкульозного (ТБ)-порталу випадків захворювання мікобактеріями туберкульозу в Україні» (терміни виконання 25.09.2020-01.11.2023). А з квітня 2021 в рамках цього ж фонду за співпраці з ХНМУ є учасником проєкту з «Вивчення мікробіоти кишківника і мікобактерій туберкульозу з харкотиння у хворих на мультирезистентний туберкульоз легень методом метогеномного секвенування» (терміни виконання 09.04.2021-01.11.2024).

Проводиться активна робота з залучення іноземних науково-педагогічних кадрів до освітнього процесу ЗДМУ. З 17 листопада 2021 р. по 14 лютого 2022 р. проводилися зустрічі в рамках співпраці з Канадою був організований «Цикл спільних лекцій для обміну досвідом з фізичної терапії, ерготерапії» з Канадор коледжем. В рамках цього проєкту було проведено 5 лекцій з використанням платформи Teams від Microsoft Office 365. Запрошені – кафедра фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров’я, бакалаври 3 та 4 року навчання та магістри 1 року навчання ОПП.

Студенти ЗДМУ також мали змогу відвідувати дистанційно курси інших університетів світу. Так, завдяки налагодженим стосункам, Гілберт коледж, США, відкрив свої курси для студентів ЗДМУ для навчання влітку 2022 р.

General Medical Council Британії, Фонд допомоги у кризових ситуаціях (Crisis Rescue Foundation) у співпраці з Активною Групою Українських студентів-медиків («Ukraine Medical Students Taskforce») створили Програму «Курс вибіркових лекцій» («CRF Ukraine Medical School UK Elective Programme»), до яких могли долучитися студенти з подальшим отриманням сертифікатів участі.

Одним із ключових напрямків міжнародної діяльності університету у 2021-2022 н.р. була співпраця з міжнародними ЗМІ: британським радіо Times Radio, провідним медіа з Дубаї The National, японським суспільним мовником NHK.

VI. ВИХОВНА РОБОТА

Виховна робота в Запорізькому державному медичному університеті протягом 2022 року здійснювалась відповідно до чинного законодавства України, розпорядчих та нормативних документів.

Традиційно, особливу увагу університет приділяв **національно-патріотичному вихованню** студентської молоді в контексті якого чільне місце посів **волонтерський рух**, ініційований як керівництвом ЗДМУ так і активом Студентської ради.

Клінічні кафедри Запорізького державного медичного університету ще до початку повномасштабної воєнної агресії, як і в попередні роки, надавали консультативну допомогу військовослужбовцям Запорізького гарнізону. Цей сектор роботи скеровується кафедрою медицини катастроф та військової медицини. Військові постійно отримують допомогу в Університетській клініці ЗДМУ – консультації, рентгенологічне, ультразвукове дослідження, ендоскопічні маніпуляції, лікування. Викладачі, аспіранти та інтерни трьох кафедр: терапевтичної, ортопедичної та дитячої стоматології; хірургічної та пропедевтичної стоматології; стоматології післядипломної освіти) беруть активну участь у волонтерському проекті «ТриЗуб Дентал». З початку повномасштабної агресії рф багато наших викладачів працюють у воєнному шпиталі, інших лікарнях міста, рятуючи життя військових, серед них: професор Пономаренко О., професор Головаха М, доценти Кожемяка М., Чорний В., Міщенко О., Данилюк М., асистенти Масленніков С., Кубрак М. Разом з ними активну участь у цій діяльності беруть лікарі-інтерни, аспіранти та студенти ЗДМУ.

Фахівці Міжкафедрального тренінгового центру (доц. Льовкін О.А.) разом із студентами 5 і 6 курсу, які займаються у гуртку «Екстрена та невідкладна медична допомога» при кафедрі військової медицини та медицини катастроф ЗДМУ (О. Копотій, П. Андреєв, Єложенко І., Будагов Р. та ін.) та лікарем-інтерном Москалюк А. проводили навчання з домедичної допомоги. Такі тренінги проводились з волонтерами, бійцями ТРО, співробітникам Національної поліції, працівникам закладів освіти і науки, громадськими об'єднаннями, студентами молодших курсів університету. Студенти та співробітники І фармацевтичного факультету надавали допомогу Запорізькому військовому шпиталю у сортуванні медикаментів та матеріалу медичного призначення. Багато кафедр ЗДМУ підключились до волонтерської діяльності з кінця лютого 2022 року та займалися нею впродовж року.

Відзначаючи 15 лютого 2022 року Міжнародний день онкохворої дитини, студенти-волонтери відвідали Запорізьку обласну клінічну дитячої лікарню передали благодійну допомогу для дітей. З початку повномасштабного вторгнення рф на територію нашої держави, студентами старших курсів, які проживають у місті Запоріжжі, було вирішено надавати повноцінну медичну допомогу населенню, яке її потребує: крапельниці, уколи, вимірювання тиску та інші маніпуляції.

У травні 2022 р. кафедра іноземних мов ініціювала національно-патріотичний проект «Україна 2022 – ми разом: ЗДМУ», у рамках якого студенти

мають змогу поділитися своїм волонтерським досвідом, розказати широкому загалу про те, як вони переживають воєнний стан у країні. Активну волонтерську діяльність проводила кафедра мовної підготовки, адже університет з початку війни прихистив у своїх гуртожитках людей з Маріуполя, Бердянська, Гуляйполя та багатьох сіл Запорізької області. Викладачі кафедри проводили для дітей з таких сімей переселенців психологічні тренінги, вивчали з ними українську та англійську мови в літній школі, організували гурток малювання.

У січні 2022 року до дня Соборності України було проведено кураторські години, відкриті лекції викладачів кафедри суспільних дисциплін для студентів 1х-2х курсів всіх спеціальностей. В лютому 2022 року за ініціативи Студентської Ради ЗДМУ і Ради гуманітарної освіти та виховної роботи до Дня Єднання відбувся флешмоб в якому взяли участь викладачі, вітчизняні студенти та багато студентів іноземних громадян. Цього ж місяця ряд заходів (кураторські години, проведення круглого столу, проведено засідання історичного клубу “Clio” (17.02.22)) було присвячено вшануванню подвигу Революції Гідності та увічнення пам’яті Героїв Небесної Сотні.

22 лютого 2022 року на засіданні Центральної методичної ради ЗДМУ розглянуто питання про проведення роз’яснювальної та ознайомчої роботи щодо реалізації пунктів «Порядку організації та здійснення загальновійськової підготовки громадян України до національного спротиву», розроблено заходи, в яких активно задіяні кафедри медицини катастроф та військової медицини, суспільних дисциплін, соціальної медицини, громадського здоров’я, медичного та фармацевтичного права та Рада гуманітарної освіти та виховної роботи ЗДМУ.

20 червня 2022 р. в університеті відбулася акція з нагоди дня біженців. Її організували, спільно із ЗДМУ Головне управління ДСНС України в Запорізькій області, Головне управління Національної поліції в Запорізькій області, Національна гвардія, обласна організація Товариства Червоного Хреста України.

Студентська рада ЗДМУ з початку військової агресії рф в Україні підтримувала зв’язок з міжнародними медичними асоціаціями, університетами та іноземними партнерами: привертали увагу до подій в нашій країні. З цією метою студенти університету записали ряд відео звернень, які швидко з офіційних сторінок Студентської ради поширювалися в інтернет-просторі за межами України. В результаті такої діяльності було отримано благодійну допомогу від студентів інших країн, яка була направлена для клініки Запорізького державного медичного університету, внутрішньо переміщеним особам і силам територіальної оборони.

ЗДМУ долучився до святкування Дня Української Державності: на сайті університету, на платформі Microsoft Teams для студентів та кураторів академічних груп було викладено необхідну інформацію; 27 липня відбулось засідання Студентської ради, було організовано чергові волонтерські збори для окремого батальйону парамедиків «Госпітальєри».

1 грудня 2022 року кафедра суспільних дисциплін організувала та провела круглий стіл «Ми відповідальні за майбутнє: цивілізаційні перспективи України». В заході брали участь близько 70 осіб серед яких – викладачі та студенти ЗДМУ, гості з декількох провідних університетів України.

Протягом року, згідно з Календарним планом Ради гуманітарної освіти та виховної роботи, проведені виховні кураторські години в академічних групах студентів перших та других курсів щодо визначальних державних свят, національно-патріотичних подій та на вшанування пам'яті видатних діячів українського державотворення, борців за незалежність України.

Протягом 2022 року було проведено низку соціокультурних заходів науковою бібліотекою ЗДМУ. Серед них варто відзначити тематичні полиці та інформаційні дайджести.

Важливою формою національно-патріотичного виховання є **застосування та поширення української мови** в освітньо-виховний процес.

На web-сайті університету серед ресурсів ЗДМУ всі бажаючі можуть ознайомитись із матеріалами для опанування української мови (словники, лінгвістична література, довідники з правописів тощо), на сайті бібліотеки ЗДМУ в розділі «Соціокультурна діяльність» завжди надані свіжі дані про ювілеї діячів української та світової культур. У ЗДМУ видано «Збірник документів із забезпечення функціонування державної мови для використання в освітньому процесі ЗДМУ». Фундаментальна праця здійснена під керівництвом ректора ЗДМУ, за участі проректорів та деканів закладу вищої освіти, кафедри культурології та українознавства, навчального відділу, Центру дистанційної освіти і телемедицини та якості освіти.

Кафедра культурології та українознавства протягом всього звітного періоду здійснювала систематичну роботу зі студентською спільнотою щодо пропагування грамотності, підтримки та розвитку державної мови, виховання високої мовної культури. На початку лютого 2022 року студентка 1го курсу II медичного факультету спеціальності «Педіатрія» Іванова І. здобула право представляти Запорізьку область на фінальному – третьому етапі XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка. 21 лютого 2022 року на відзнаку Міжнародного дня рідної мови викладачі кафедри культурології та українознавства провели ряд заходів з вітчизняними та іноземними студентами. У травні 2022 року викладачі цієї ж кафедри взяли активну участь у роботі дистанційного семінару-наради «Навчання української мови у ЗВО МОЗ України в умовах воєнного стану».

У вересні 2022 року першокурсники прослухали лекцію професора О. Турган «Мовно-культурні засади навчально-освітнього процесу в Запорізькому державному медичному університеті». До Дня української писемності та мови на виконання Наказу ЗДМУ № 238 «Про проведення заходів з нагоди Дня української писемності та написання Всеукраїнського радіодиктанту національної єдності» від 07.10.22 було проведено ряд виховних заходів, які були орієнтовані на студентів усіх факультетів та спеціальностей. 11 листопада 2022 р. відбулось засідання історико-філософського клубу, яке організувала Рада гуманітарної освіти та виховної роботи разом з викладачами кафедри суспільних дисциплін «Світлиця слова у безмежжі часу».

У листопаді 2022 р. традиційно проведено ректорську контрольну роботу у формі диктанту з української мови для студентів І курсу всіх спеціальностей. Крім того, викладачі кафедри культурології та українознавства організували

активну участь студентів першого курсу у Всеукраїнському диктанті національної єдності (9 листопада 2022 рр.).

Активно долучились до відзначення Дня української писемності викладачі кафедри мовної підготовки. Для студентів іноземних громадян було організовано конкурси, відкриті лекції, бесіди. Студентська рада брала участь у відзначенні Дня української писемності шляхом популяризації заходів у соціальних мережах. Сайт наукової бібліотеки ЗДМУ приділив велику увагу популяризації української мови через ряд публікацій.

В університеті створені всі умови для **правового виховання**, набуття студентами правових знань, формування поваги до права. Ця робота успішно виконувалась викладачами кафедри соціальної медицини, громадського здоров'я, медичного та фармацевтичного права. В ЗДМУ працює уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції – доцент М. Аніщенко, який протягом звітного періоду проводив активну просвітницьку діяльність із молоддю: організовано декілька зустрічей щодо питань запобігання та виявлення корупції.

Протягом року для студентів, аспірантів та викладачів читались курси лекцій «Академічна доброчесність».

Даний курс є наскрізним, тобто – читається на всіх курсах за градацією матеріалу від елементарного до удосконаленого рівня.

Унікалльна програма та якісний підбір матеріалу з одночасним зручним поєднанням методики читання у варіанті аудиторія та онлайн, дозволяє широко впроваджувати його у навчання та тим самим забезпечувати формування академічного мислення на базі академічної доброчесності.

За зверенням до ректора від керівництва ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України» даний курс двічі прочитано для колективу інституту. Після завершення отримано подяку та пропозицію подальшої співпраці.

Проведено Всеукраїнську науково–практичну конференцію з міжнародною участю на тему: «Правові проблеми сучасної трансформації охорони здоров'я – 2022» (травень 2022 року). Просвітницьку діяльність проводили голова та заступник голови Комісії з попередження і боротьби із булінгом, дискримінацією та сексуальними домаганнями доценти Черковська Л. та Спиця Н. 15 грудня 2022 року в рамках щорічної міжнародної акції «16 днів проти насильства», відбулося засідання круглого столу «Студентам – про права людини». Юридичний відділ забезпечує правовий супровід студентського самоврядування, здійснює постійне консультування студентів із правових питань життєдіяльності. Ведеться облік таких консультацій. Університетська наукова бібліотека також бере активну участь у правовому вихованні студентів.

Важливим вектором виховної роботи ЗДМУ є **інтелектуально-духовне** виховання. Ректорат університету приділяв велику увагу науковій роботі студентів, адже в особливих умовах війни підтримка талановитої молоді є пріоритетним питанням. Протягом 2022 року студенти ЗДМУ брали участь у наукових дослідженнях кафедр у відповідних студентських наукових гуртках. Підсумком наукової роботи, яка проводилась в університеті, стала традиційна

82 Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених та студентів з міжнародною участю «Актуальні питання сучасної медицини та фармації – 2022». 22 листопада 2022 року відбулася ІІ Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Фундаментальні та клінічні аспекти фармакології (пам'яті професора В.В. Дунаєва»). Студенти та молоді науковці проходили стажування в наукових і клінічних центрах як нашої країни, так і за її межами. Щотижня на кафедрах університету відбувались наукові семінари. 27 квітня 2022 року відбулась ІІІ Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині)» організована кафедрами суспільних дисциплін та дитячих хвороб.

У липні 2022 р. було організовано Літню школу для студентів ЗДМУ, які відпрацьовували практичні навички на базі Міжкафедрального тренінгового центру та його філіалів, а також центру ОСКІ. До участі в Літній школі ректорат запросив також студентів з Харківського національного медичного університету, які з вдячністю прийняли запрошення і мали можливість на високотехнологічних манекенах та симуляторах відпрацювати практичні навички з хірургії, педіатрії, анестезіології, внутрішніх хвороб, стоматології, фізичної терапії, ерготерапії.

У вересні 2022 року кафедри дитячих хвороб, суспільних дисциплін і психіатрії, психотерапії, загальної та медичної психології, наркології та сексології провели круглий стіл на тему «Війна і діти».

У зв'язку з війною **культурно-масова робота** університету перейшла в он-лайн режим. Цей напрямок виховної роботи в університеті організовує та проводить рада клубу студентської художньої самодіяльності, до складу якої входять старости гуртків художньої самодіяльності із числа студентів, члени профспілкового комітету, студентської ради. Від самого початку агресії рф наші студенти записали відеозвернення до громадян рф https://www.youtube.com/watch?v=33vkx2urUv4.

На честь випуску 2022 року було записано святковий концерт з привітанням випускникам, в заході приймали участь вітчизняні та іноземні студенти https://www.youtube.com/watch?v=ZepYFjvCpgg.

На початку навчального року записано відео-звернення «Посвята у студенти ЗДМУ 2022» https://www.youtube.com/watch?v=miBlyRb-1zY. Студенти записали вітання захисникам і захисницям України https://www.youtube.com/watch?v=uQ1dREKYXtY та вітання до Дня української писемності https://www.youtube.com/watch?v=_f8p19hRvbQ На каналі ЗДМУ викладено ще одне особливе відео, записане для університету та жителів України іноземними студентами на підтримку проти агресії рф https://www.youtube.com/watch?v=_PNmJDCbzqQ в якому студенти з усіх країн світу, які навчаються у нашому виші висловили щиру підтримку та любов до університету, викладачів та української землі.

Організаційно-виховна робота з іноземними студентами є важливим напрямом роботи. У зв'язку із агресією рф іноземні студенти мусили покинути територію України заради безпеки, відтак, вся виховна робота з ними проводилась виключно в онлайн режимі. У лютому 2022 студенти разом з

викладачами кафедри мовної підготовки влаштували конкурс малюнків на честь Дня закоханих, у березні провели відкриту бесіду «Родинні цінності», а у травні організували флешмоб «Солідарні з Україною» (відео-звернення, відеоролики, пісні). Свої творчі здібності продемонстрували слухачі під час проведення конкурсу читців української поезії «Весна. Любов. Натхнення», який був проведений з 24.05.2022 р. по 04.06.2022 у мережі Facebook. З метою розширення кола знань про українську мову, розвитку творчих здібностей До Дня слов'янської писемності було проведено онлайн-конкурс «Солов'їна мова» 24.05.2022. Велика робота виконана у першому семестрі 2022-2023 н.р. кафедрою мовної підготовки: особливої уваги було надано вшануванню української мови та писемності – проведено конкурси та диспути.

Метою **екологічного виховання** є формування основ глобального екологічного мислення та екологічної культури майбутніх лікарів, виховання відповідальності за природу як національне й загальнолюдське багатство. Важливу роботу у цьому напрямку проводять викладачі кафедри загальної гігієни та екології. На кафедрі постійно функціонує студентський науковий гурток. Під час дистанційного навчання студентської молоді у ЗДМУ викладачами кафедри загальної гігієни та екології постійно здійснюються заходи щодо екологічного виховання студентів під час лекцій, практичних занять, консультацій. Виставкова діяльність наукової бібліотеки ЗДМУ направлена і на екологічне виховання.

Належна увага у виховній роботі університету надається **фізичному вихованню та пропаганді здорового способу життя.** У вересні 2022 року лекцію для всіх першокурсників на актуальну тему – «Освітній процес та техніка безпеки в умовах воєнного стану» прочитав першокурсникам доцент Льовкін О. Практика роботи професорсько-викладацького складу кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я свідчить, що найбільш ефективною, в умовах обмежень, є змішана форма проведення практичних занять − онлайн у синхронному відеоформаті. В зв'язку з низькою руховою активністю в умовах он-лайн освіти та з метою залучення до здорового способу життя професором Дорошенко Е., ст. викладачами Сазановою І. та Єфіменко С. було розроблено та впроваджено відеоролик «Комплекс загальнооздоровчих вправ для студентів ЗДМУ». Протягом року бібліотекою ЗДМУ було експоновано кілька книжкових виставок та оглядів, присвячених темі фізичного здоров'я та здорового способу життя.

Діяльність органів **студентського самоврядування** в ЗДМУ здійснюється відповідно до пріоритетних напрямів розвитку держави та пріоритетів у гуманітарній освіті, вихованні молоді та юнацтва країни.

Протягом звітного періоду Студентська рада ЗДМУ взяла активну участь в організації та проведенні наступних заходів: Благодійний аукціон побачень (лютий 2022), заходи до Міжнародного дня онкохворої дитини (16.02.22), проведено вебінар для БО «Карітас» (16.02.22), флешмоб Дня Єднання (16.02.22). Прийнято активну участь в організації та проведенні (17.05.2022) 82-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів з міжнародною участю «Актуальні питання сучасної медицини та

фармації – 2022», а саме спільно з Координаційною радою та Студентським науковим товариством були укладені програма та збірник тез конференції.

Навчально-науковим сектором на постійній основі вівся науково-освітній проект – «Pathofgram» («Патофізіологічне повідомлення»), впродовж року здійснювалась оцінка якості навчального процесу: контроль академічної заборгованості та сприяння її ліквідації у студентів 1-3 курсів. Студенти-науковці тісно співпрацюють з Координацію радою з наукової роботи студентів, допомагають в організації тематичних лекторіїв, предметних олімпіад.

З початком військового вторгнення в Україну збройних сил рф, у лютому 2022 року вектор роботи Студентської ради був спрямований на підтримку як студентів ЗДМУ, так і спеціальних військових і волонтерських формувань Запоріжжя.

Бюджет Студентської ради на 2022 рік склав 2 157 300 грн. З них витрачено станом на 01.12.2022 828 000,0 грн, зокрема на матеріальні заохочення та допомогу студентам.

Загалом за звітній період було проведено 48 засідань виконавчого органу студентського самоврядування.

Завдяки злагодженій співпраці студентів старших курсів та працівників гуртожитків було заселено близько 400 осіб, надано понад 100 медичних консультацій. За підтримки студентів був оголошений збір коштів, на які були придбані необхідні *медикаменти на суму 1500 грн.* Окрім цього Студентською радою був проведений благодійний збір іграшок, товарів для творчості, книжок, журналів для дітей.

У травні 2022 року за підтримки ректорату та міжнародного відділу Студентська рада домовилася про передачу гуманітарної допомоги у вигляді медикаментів, медичного інструментарію, які були у дефіциті в нашій країни на той момент. Отримано вантаж вагою понад 200 кілограмів, серед якого були медикаменти, медичні товари, засоби гігієни. Допомогу одразу було доправлено в Університетську клініку.

Організовано збір коштів на закупівлю медикаментів та розхідників для медичного батальйону "Госпітальєри". Загалом було зібрано 12 000 грн, посилку відправлено військовим медикам батальйону.

Завдяки активній підтримці студентів та викладачів, лікарів-інтернів вдалося закрити черговий збір та закупити необхідні медикаменти і матеріали для медичного оснащення одного з підрозділів Гуляйпільського напрямки. *Загалом зібрано: 7900 грн. Придбано медикаменти, назофарингеальні повітряводи, інші витратні та перев'язувальні матеріали.*

Студентська рада ЗДМУ впродовж листопада і грудня 2022 року проводила великий збір-лотерею з метою допомогти евакуаційній групі, що входить до 110 бригади ТРО Запоріжжя. Завдяки участі громадськості було зібрано 19047 гривень, на них придбали пульсоксиметр MD2000B. У залишку було 5245 гривень, і завдяки щирій підтримці студентів та викладачів, новим лотам і лекціям було зібрано ще 3800 гривень, чого вистачило на закупівлю сумки-холодильника.

У підсумку можна зауважити, що, не зважаючи на неймовірний виклик сьогодення – війну з рф, протягом всього 2022 року у ЗДМУ проводилась активна робота щодо національно-патріотичного виховання студентської молоді, потужно розвинулась волонтерська діяльність, а основні завдання з усіх провідних напрямків виховної роботи із студентською молоддю були виконані.

VII. ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

У 2022 р. обсяг фінансування склав 539 058,3 тис. грн., в т.ч. за рахунок загального фонду – 139 867,3 тис. грн., спеціального фонду та інших джерел власних надходжень – 399 191,00 тис.грн., (в т.ч. Університетської клініки – загальний фонд – 51 124,5 тис. грн., спеціальний фонд та інші джерела власних надходжень – 14 552,7 тис. грн.).

Касові видатки загального фонду склали, тис.грн.

Показники	КПКВК 2301070 Освіта		КПКВК 2301020 Наука		КПКВК 2301090 Загальні заходи		КПКВК 2301700 Розміщ. ТП осіб	Разом за всіма програмами	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2022	2021	2022
Загальний обсяг	**97 008,8**	**86 414,3**	**2 130,8**	**2 042,0**	**11,8**	**1,1**	**285,4**	**99 151,4**	**88 742,8**
Заробітна плата	61 564,9	*51 220,2*	1 739,6	1 665,4				63 304,5	52 885,6
Нарахування на зарплату	13 577,2	*11 514,0*	379,1	371,6				13 956,3	11 885,6
Придбання матеріалів, оплата послуг	2 951,4	*3 178,4*	8,8	5,0			285,4	2 960,2	3 468,8
Оплата іспитів			3,3		11,8	1,1		15,1	1,1
Стипендія	18 335,6	*19 715,1*						18 335,6	19 715,1
Інші соцвиплати	579,7	*786,6*						579,7	786,6

Обсяг фінансування по загальному фонду в 2022р. порівняно з 2021 р. зменшився на 10 408,6 тис. грн. у зв’язку з секвестром державного бюджету.

Фінансування заробітної плати з нарахуваннями зменшилось на 12 489,6 тис. грн. Фінансування стипендії збільшилось на 1 379,5 тис.грн., інших поточних видатків – на 508,6 тис.грн., придбання літератури сиротам, допомога випускникам та стипендія КМУ – на 206,9 тис.грн.

За рахунок надходжень спеціального фонду від платних послуг та інших надходжень відбулось збільшення доходів (без урахування передачі нерухомого майна) у 2022 р. на 32 820,3 тис. грн., або 7,49%, порівняно з 2021 р., а саме за видами послуг:

Види послуг	Доходи, тис. грн.	
	2021 р.	2022 р.
Плата за навчання студентів та інші освітні послуги	410 609,5	358 500,3
Послуги науково-дослідного сектору	242,3	457,4
Кошти від реалізації брухту, макулатури	85,5	41,3
Послуги гуртожитків, прання білизни	17 074,1	6 282,3
Послуги бібліотеки	85,0	35,1
Благодійні внески, пожертвування та гранти	641,5	2 497,3
Плата за оренду майна	265,7	121,8
Послуги редакційного відділу	385,0	78,0
Послуги їдальні	917,0	240,5
Послуги Центру видавничого забезпечення	12,0	0,0
Доходи від розміщення вільних коштів на депозитах	16 434,5	16 584,6
Курсова різниця	-8 340,1	86 393,6
Разом (без переданого безоплатно нерухомого майна)	**438 412,0**	**471 232,3**
Безоплатно передане нерухоме майно	108 485,9	
ВСЬОГО (з безоплатно переданим нерухомим майном)	**546 897,9**	**471 232,3**

Порівняно з 2021 р. доходи від освітніх послуг зменшились на 52 109,2 тис. грн. (без урахування курсової різниці іноземної валюти), або 12,69 %; від розміщення вільних коштів на депозитах збільшилися на 150,1 тис. грн., або 0,91 %; від плати за послуги гуртожитків та прання білизни зменшилися на 10 791,8 тис. грн., або на 63,2 %; від послуг їдальні зменшилися на 676,5 тис. грн., або 73,77 %; від курсової різниці збільшилися 94 733,7 тис. грн.

За рахунок надходжень спеціального фонду від платних послуг та інших надходжень доходи Медичного фахового коледжу у 2022 р. порівняно з 2021 р. зменшились на 361,4 тис. грн., або 4,97%, а саме:

Види послуг	Доходи, тис. грн.	
	2021 р.	2022 р.
Плата за навчання студентів та інші освітні послуги	7 263,4	6 909,7
Благодійні внески, пожертвування та гранти	8,3	0,6
ВСЬОГО	**7 271,7**	**6910,3**

Порівняно з 2021 р. зменшились доходи від освітніх послуг на 353,7 тис. грн., або 4,87%.

Протягом 2022 р. надійшла благодійна допомога у натуральній формі – 2 407,2 тис. грн. (в т.ч. матеріальні цінності – 2 405,1 тис. грн.; кошти на розвиток університету – 2,1 тис. грн.).

Завдяки проведеним заходам з економії фінансових, матеріальних і трудових ресурсів в умовах секвестру бюджетного фінансування видатки ЗДМУ зменшилися на 245,5 млн. грн. (або на 89,3%) у порівнянні з минулим роком.

Здійснені заходи з оптимізації чисельності:

259 працівників звільнено;

159 працівників перебували у відпустці за власний рахунок;

171 працівник перебував у простої.

В результаті заходів з оптимізації чисельності працівників та робочого часу видатки на оплату праці зменшено на 82,4 млн. грн. (або на 44,6%).

Заходами з економного і раціонального споживання комунальних послуг та енергоносіїв заощаджено 9,7 млн. грн. Споживання теплопостачання зменшено на 3556 Гкал (або на 5,24 млн.грн.), електроенергії – на 622 439 кВТ*год. (або на 1,9 млн. грн.), водопостачання та водовідведення – на 89 410 куб.м. (або на 2,54 млн.грн.).

Повністю законсервовано та відключено від споживання теплоенергії, електроенергії та водопостачання два гуртожитки, максимально зменшено споживання в навчальних корпусах, використання енергоресурсів щоденно коригується з врахуванням температури навколишнього середовища та тривалості світлового дня, здійснюється щотижневий аналіз обсягів спожитих енергоносіїв та інших комунальних послуг у порівнянні з попередніми періодами.

Отримані від платних послуг кошти, відсотки депозиту та благодійних внесків використані за відповідними напрямами на забезпечення навчального процесу, наукової діяльності :

Показники	**КПКВК 2301020 Наука**		**КПКВ 2301070 Освіта**				**РАЗОМ за всіма програмами**	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	**2021**	**2022**
			Плата за послуги		Інші джерела власних надходжень			
Заробітна плата в т.ч.премії, винагороди, матеріальна допомога	143,2 106,6	5,2	266 964,6 102 504,2	184 700,9 49 392,2	19,1	27,5 27,5	267 126,9 102 610,8	184 733,6 49 419,7
Нарахування на заробітну плату	28,5	1,1	58 141,2	41 033,3	4,2	6,0	58 173,9	41 040,4
Придбання матеріалів, оплата послуг	1,5	2,6	34 693,7	16 246,6	5 687,3	5 584,7	40 382,5	21 833,9
Видатки на відрядження			246,0	207,9			246,00	207,9
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв			16 633,6	10 097,3	1 565,9	2 770,7	18 199,5	12 868,0
Кошти студентського самоврядування			2 037,9	844,0			2 037,9	844,0
Матеріальна допомога			359,8	312,2			359,8	312,2
Допомога ветеранам та інші виплати населенню			121,5	103,7			121,5	103,7
Придбання обладнання довгостр. користування			85 641,1	3 322,3	109 149,1	200,9	194 790,2	3 523,2
Капітальний ремонт, реконструкція			26 237,1	6 207,7	20 581,3	2 840,4	46 818,4	9048,1
ВСЬОГО	**173,2**	**8,9**	**491 076,5**	**263 075,9**	**137 006,9**	**11 430,2**	**628 256,6**	**274 515,0**
ВСЬОГО без переданого безоплатно нерухомого майна			**491 595,9**	**263 405,6**	**28 521**		**520 290,1**	**274 844,7**

У зв’язку з військовою агресією та, як наслідок, збільшенням кількості та тривалості відпусток за власний рахунок і знаходженням значної кількості обслуговуючого персоналу в простої, середня заробітна плата працівників університету у 2022 році зменшилась і склала 13 714 грн. проти 17 720 грн. Середня заробітна плата науково-педагогічних працівників за 2022 р. становить 20 418 грн. Середня заробітна плата працівників Медичного коледжу склала 12 568 грн. (у 2021 році – 11 875 грн.).

Порівняно з 2021 роком витрати на забезпечення матеріально-технічної бази зменшились на 129 949,05 тис.грн., і склали в 2022 році **16 473,0 тис. грн:**

- на придбання навчального-наукового обладнання та його обслуговування – **741,8 тис.грн**., що на 78 790,6 тис. грн. менше порівняно з 2021 роком;
- на утримання в належному стані комп’ютерного обладнання, придбання послуг Інтернет та послуг, пов’язаних із інформаційним забезпеченням навчального процесу та комплектуючих до мережевого обладнання – **1 316,2 тис. грн**., що на 6 672,9 тис.грн. менше порівняно з 2021 роком;
- на придбання періодичних видань – **111,7 тис грн.**
- на придбання навчальних, лабораторних меблів – **436,7 тис грн**., що на 5 727,3 тис.грн., менше ніж в 2021 році;
- витрати на утримання автотранспорту – **758,6 тис. грн.;**
- на відновлення будівель навчальних корпусів та гуртожитків, підтримання їх експлуатаційних можливостей – **13 108,0 тис. грн.,** в тому числі: на капітальний ремонт об’єктів університету – 10 433,8 тис. грн., а саме на утеплення фасаду навчального корпусу №1, утеплення фасаду гуртожитку №3 та заміну вікон в навчально-науково-лікувальному тренінговому центрі ЗДМУ тощо, що на 34 882,2 тис. грн. менше порівняно з минулим роком.

Придбано хімреактивів для наукових досліджень і навчального процесу на суму **232,1 тис. грн**., що на 6140,72 тис.грн. менше ніж в 2021 році.

Витрати на канцелярські товари, поштові, кур’єрські послуги та послуги зв’язку склали **919,5 тис. грн**.;

Повністю забезпечено оплату використаних університетом комунальних послуг **у сумі 15 416,0,** порівняно з 2021 роком витрати зменшились на 4 057,5 тис. грн.

На забезпечення навчального процесу, а саме: на закупівлю студентських квитків, дипломів, послуг із складання іспитів «КРОК», супровід програм ЄДЕБО, «Контингент» та проведення акредитації витрачено **867,4 тис. грн**., що менше на 3 777,81 тис.грн. ніж в 2021 році.

На забезпечення заходів пожежної і охоронної безпеки, безперебійного електроживлення університету (придбання генераторів для навчального корпусу №1, навчально-наукового медико-лабораторного центру з віварієм, Університетської клініки та Медичного коледжу, а також на утримання ліфтів в належному стані витрачено **12 295,3 тис. грн**.

На господарські потреби (миючі засоби, робочий одяг, інструменти, будівельні матеріали, засоби захисту) витрачено **1 153, 67 тис. грн**., що на 569,37 тис. грн. більше за 2021 рік.

Для забезпечення потреб видавничого центру та на інформаційні послуги витрачено **526,7 тис. грн**.

На підвищення кваліфікації, навчання працівників з охорони праці витрачено **71,8 тис. грн**.

Придбано саджанців, садового інвентарю та супутніх послуг і товарів для озеленення території на суму **451,0 тис. грн**.

Університетом проведено закупівлю товарів, робіт і послуг, необхідних для здійснення заходів з облаштування укриттів **на суму 364,42 тис. грн.**

Витрати на відрядження співробітників, студентів склали 207,9 тис. грн.

За рахунок спецфонду здобувачам освіти виплачено премій та матеріальної допомоги на суму 1 156,2 тис.грн. (з них 844,0 тис.грн. за рахунок коштів студентського самоврядування).

Кошторис на 2022 рік **ННМЦ «Університетська клініка»** затверджено у розмірі **65 644,9 тис. грн.**, з них кошти:

- загального фонду 51 156,3 тис. грн., що становить 77,9 %;
- спеціального фонду 14 488,6 тис. грн., що становить 22,1 %.

Порівняно з минулим роком кошторисні призначення зросли на 30 % (факт 2021 року – 50 596,4 тис. грн.), у тому числі за:

- загальним фондом на 32,1 % (факт 2021 року – 34 717,1 тис. грн.);
- спеціальним фондом -9,6 % (факт 2021 року – 15 879,3 тис. грн.).

Клінікою одержано 7 693,4 тис. грн. благодійної допомоги (з них 7 135,8 тис.грн. – у натуральній формі). Надання платних послуг дало можливість клініці спрямувати кошти на видатки, що не забезпечені в повному обсязі коштами загального фонду.

Касові видатки загального фонду:

	Сума, тис. грн.	Питома вага,%
заробітна плата з нарахуваннями	45 591,0	89,2
медикаменти	1 911,4	3,7
продукти харчування	1 263,5	2,5
оплата комунальних послуг	2 204,8	4,3
інші видатки	153,9	0,3
Всього	**51 124,6**	**100,0%**

Касові видатки спеціального фонду:

	Сума, тис. грн.	Питома вага, %
заробітна плата з нарахуваннями	2 105,1	17,6
медикаменти	6 456,4	53,9
продукти харчування	14,3	0,1
оплата комунальних послуг	540,6	4,5
предмети і матеріали	786,2	6,6
оплата послуг (крім комунальних)	921,9	7,6
капітальні видатки	1 121,7	9,4
інші видатки	33,8	0,3
Всього	**11 980,0**	**100,0 %**

За рахунок коштів спеціального фонду (надходжень від плати за послуги та благодійних внесків) на проведення поточного ремонту та благоустрій території було витрачено 251,1 тис. грн.

Залишок коштів за спеціальним фондом на кінець року склав 4 700,6 тис. грн. (в тому числі 4 313,5 тис. грн. - залишок від надходжень за платні послуги та 387,1 тис. грн. - залишок від благодійної допомоги).

У зв'язку з прийняттям постанови КМУ від 12.01.2021 року № 2 та підвищенням заробітної плати працівникам клініки, середня місячна заробітна плата у 2022 році склала 14 251,00 грн. (факт 2021 року – 9 720,00 грн.), із них:

Категорія	Середньомісячна зарплата за 2021 р.	Середньомісячна зарплата за 2022 р.	% Зростання
Лікарі	13 184	20 333	+ 54,2
Середній медичний персонал	9 444	14 006	+48,3
Молодший медичний персонал	6 690	6 743	+0,79
Інші	9 367	9 489	+1,3
Всього	**9 720**	**14 251**	**+46,6**

Протягом 2022 року проводилися **капітальні та поточні ремонти будівель ЗДМУ** підрядними організаціями та власними силами ремонтних служб:

1. Навчальний корпус № 1: капітальний ремонт (утеплення) фасаду;

2. Навчальний корпус № 2: поточний ремонт власними силами 2 поверх Кафедра патологічної фізіології, з курсом нормальної фізіології кімнати 219;

3. Навчальний корпус №3:

- поточний ремонт силами ремонтно-будівельної служби кафедра медичної біології, паразитології та генетики кабінети 211, 212, 213, 214, 215 (40, 41, 42, 42а, 43);
- поточний ремонт силами ремонтно-будівельної служби кафедра медичної біології, паразитології та генетики кабінети 202, 203, 204, 205, 206 (37, 38, 39);

4. Навчально-науково-лікувального-тренінгового центр:

- поточний ремонт власними силами корпус 2 С2, 2 поверх кафедра медицини катастроф, військової медицини та нейрохірургії кімната 66, 67, 68, 69;
- поточний ремонт власними силами (Сторожка);
- поточний ремонт власними силами корпус 2 С2, коридор 1(1,2,40,39,33,30) та 2 поверх (41,43,61), сходова клітина 1-2 поверх;
- поточний ремонт власними силами корпус 2 С2, 1 поверх кімната 3 кафедра урології;
- поточний ремонт власними силами корпус №1(Т4) коридор (прим. 76, 77, 78);
- поточний ремонт силами служби головного енергетика корпус 2 С2, коридор 1-2 поверх електромонтажні роботи;
- поточний ремонт силами служби головного енергетика 1 поверх кафедра урології електромонтажні роботи;

- поточний ремонт силами служби головного енергетика корпус 2 С2, міжкафедральний тренінговий центр електромонтажні роботи;

- поточний ремонт силами служби головного енергетика корпус 2 С2, 1 поверх кафедра дерматовенерології та косметології з курсом дерматовенерології і естетичної медицини ФПО електромонтажні роботи;

- поточний ремонт силами ремонтно-будівельної служби корпус №2 (С2), коридор 1 поверх (прим. 1,2,33,39, 40), сходовий марш, коридор 2 поверх (прим. 61);

- поточний ремонт силами ремонтно-будівельної служби корпус №1 (Т4) укриття прим. І,1,2,3,9,10,11, ганок;

- поточний ремонт силами ремонтно-будівельної служби Корпус №1 (Т4), 1 поверх прим. 29, 28, 27, 26, 25, 24, 67,63 міжкафедральний тренінговий центр;

5. Гуртожиток № 1: поточний ремонт с укриття силами ремонтно-будівельної служби;

6. Гуртожиток № 2:

- поточний ремонт фасаду (демонтаж газової труби);

- поточний ремонт силами ремонтно-будівельної служби кімната 106, 35;

7. Гуртожиток № 3: капітальний ремонт фасаду (утеплення);

8. Гуртожиток № 4; поточний ремонт укриття силами ремонтно-будівельної служби;

9. Гуртожиток №5:

- поточний ремонт силами ремонтно-будівельної служби цок. поверх, кімната 279,283,272, 274, 284;

- поточний ремонт укриття силами ремонтно-будівельної служби;

- поточний ремонт загальних місць користування (для ВПО) силами ремонтно-будівельної служби;

10. Будівля Їдальні: поточний ремонт укриття силами ремонтно-будівельної служби;

11. Благоустрій території:

- поточний ремонт силами ремонтно-будівельної служби огорожі АСК;

- поточний ремонт силами ремонтно-будівельної служби огорожі Райдуга;

- поточний ремонт силами служби головного інженера боксу № 6 гаражу;

12. Ремонти по кафедрам:

- поточний ремонт силами ремонтно-будівельної служби кафедра фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я кімнати 39;

- поточний ремонт силами ремонтно-будівельної служби кафедра нервових хвороб кімнати 40-45;

- поточний ремонт силами ремонтно-будівельної служби кафедра пропедевтики внутрішньої медицини, променевої діагностики та променевої терапії кімнати 46;

- поточний ремонт силами ремонтно-будівельної служби кафедра клінічної лабораторної діагностики кімнати 36,37,38;

- поточний ремонт силами ремонтно-будівельної служби кафедра фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я ЗДМУ кімнати 39;

- поточний ремонт силами ремонтно-будівельної служби кафедра клінічної фармакології, фармації, фармакотерапії і косметології кімнати 80, 81а, 81, 8;

- поточний ремонт силами ремонтно-будівельної служби кафедра пропедевтики внутрішньої медицини, променевої діагностики та променевої терапії кімнати 52, 73, 76, 47-48, 46;

- поточний ремонт силами служби головного інженера кафедра клінічної лабораторної діагностики кімнати 38 (сантехнічні роботи);

- поточний ремонт силами ремонтно-будівельної служби кафедра клінічної фармакології, фармації, фармакотерапії і косметології кімната 81а;

- поточний ремонт силами ремонтно-будівельної служби кафедра пропедевтики внутрішньої медицини, променевої діагностики та променевої терапії коридор:

- поточний ремонт силами ремонтно-будівельної служби кафедра клінічної фармакології, фармації, фармакотерапії і косметології 2 частина коридору;

- поточний ремонт силами служби головного енергетика Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини, променевої діагностики та променевої терапії (електромонтажні роботи);

- поточний ремонт силами ремонтно-будівельної служби кафедра інфекційних хвороб.

Укладені договори на придбання товарів за такими категоріями:

1. 5 договорів на товари для безперебійної роботи університету (генератори, акумулятори);
2. 18 договорів на товари господарського призначення;
3. 32 договори на будівельні товари;
4. 25 договорів на електричні вироби;
5. 7 договорів на сантехнічні вироби;
6. 2 договори на електричні побутові прибори;
7. 7 договорів на канцелярські товари;
8. 4 договори на товари для благоустрою території;
9. 1 договір на лабораторні меблі.

VIII. ЛІКУВАЛЬНА РОБОТА

Лікувально-діагностична робота є невід'ємною складовою освітньо-наукової діяльності та провадиться науково-педагогічними працівниками клінічних кафедр з метою:

- забезпечення практичної складової освітнього процесу, реалізації програм вищої та післядипломної (інтернатури) освіти;

- спільної лікувально-діагностичної діяльності із закладами охорони здоров'я, направленої на підвищення якості медичної допомоги;

- розробки і впровадження в практику охорони здоров'я передових медичних технологій профілактики, діагностики, лікування захворювань та реабілітації пацієнтів.

Ці завдання виконують 37 клінічних кафедр університету, з них 17 кафедр терапевтичного, 14 – хірургічного та 6 педіатричного профілю, на яких працює нааукова-педагогічних працівників: 61 доктор медичних наук, 219 кандидатів медичних наук, 19 – сумісники. Лікувальну роботу виконують 70,5% клініцистів з вищою кваліфікаційною категорією, 12,9% – першою, 10,2% – другою. Атестовані на звання лікаря-спеціаліста 6,4% співробітників.

На сьогодні договори про спільну діяльність із ЗДМУ уклали 44 заклади охорони здоров'я. Загальна площа, яку займають клінічні кафедри в цих закладах, становить 9913,58 кв.м.

2022 рік став складним для нашої країни і системи охорони здоров'я. З 11 березня 2020 року триває карантин з метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, з 24 лютого поточного року введений воєнний стан. Це призвело до зменшення звернень за медичною допомогою, призупинення планових госпіталізацій, перепрофілювання клінічних баз в ковідні госпіталі, міграції населення тощо. Разом з тим, протягом 2022 року клініцистами університету проведено майже 130 тисяч консультацій хворих у стаціонарах і поліклініках, виконано понад 15 тисяч оперативних втручань.

Клінічні бази університету, а саме – КНП «Обласна інфекційна клінічна лікарня», КНП «Міська лікарня №1», КНП «Міська лікарня №2», КНП «Міська лікарня №6», КНП «Міська дитяча лікарня №5» продовжували функціонувати як ковідні госпіталі. Науково-педагогічні працівники кафедр інфекційних і дитячих інфекційних хвороб; анестезіології та інтенсивної терапії; внутрішніх хвороб 3; фтизіатрії та пульмонології; пропедевтики внутрішньої медицини, променевої діагностики і променевої терапії; дитячих хвороб у складі мультидисциплінарних бригад продовжували надавати консультативну допомогу пацієнтам цих клінічних баз.

З початку широкомасштабної військової агресії РФ проти України науково-педагогічні працівники кафедр травматології та ортопедії; госпітальної хірургії; загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти; медицини катастроф, військової медицини та нейрохірургії; стоматології післядипломної освіти; сімейної медицини, терапії, кардіології та неврології ФПО; внутрішніх хвороб 2; кафедри психіатрії, психотерапії, загальної та медичної психології, наркології та сексології; анестезіології та інтенсивної терапії активно долучилися до надання медичної допомоги воїнам ЗСУ і ТрО на базі Військового госпіталю, КНП «Обласна клінічна лікарня», КНП «Міська лікарня №7» і КНП «Міська лікарня №9». 03.03.2022 видано розпорядження ректора за №08/1 «Про покращення співпраці з Запорізьким військовим госпіталем–військовою частиною А3309». Пацієнти госпіталю отримують в Університетській клініці консультативну допомогу за всіма профілями, проходять обстеження (УЗД, рентген тощо), лабораторні дослідження. Лікарі-інтерни працюють у відділеннях госпіталю, а студенти проходять виробничу практику.

З початку російського вторгнення на територію України виник великий попит різних категорій населення на тренінги з питань надання першої домедичної та першої медичної допомоги при бойовій травмі, інших невідкладних станах, сортування великої кількості постраждалих, психологічної

допомоги тощо. Так, з 24.02.2022 на базі Міжкафедрального тренінгового центру науково-педагогічні працівники клінічних кафедр анестезіології та інтенсивної терапії; медицини катастроф, військової медицини та нейрохірургії; травматології та ортопедії; психіатрії, психотерапії, загальної та медичної психології, наркології та сексології; інструктори-студенти старших курсів університету провели 89 тренінгів. Тренінги відвідали 695 медичних працівників закладів охорони здоров'я, 264 студента ЗДМУ, 197 військових ЗСУ, 237 – Територіальної оборони, 110 співробітників Національної поліції, 284 волонтери, 285 працівників закладів освіти обласного центру.

Високий професійний рівень, досвід і авторитет науковців ЗДМУ визнає Департамент охорони здоров'я Запорізької облдержадміністрації, призначивши Головними експертами 32 співробітника клінічних кафедр, а членами атестаційних комісій – 17.

Співробітники клінічних кафедр ЗДМУ успішно працюють в 11 міжрегіональних та обласних спеціалізованих медичних центрах.

У центрі оперативної артрології та спортивної травми, роботу якого координує кафедра травматології та ортопедії, проконсультовано 1378 хворих, виконано 377 оперативних втручань, з них 127 ендопротезувань великих суглобів, 220 артроскопій. За бюджетні кошти встановлено 21 ендопротез (1-колінного, 20-кульшового суглобу).

В обласному центрі гастроентерології та ендоскопії співробітниками кафедри внутрішніх хвороб 3 проліковано 221 хворого. Впроваджено ALEX-тест – визначення 300 специфічних імуноглобулінів-Е до мажорних епітопів алергенів; FOX-тест – визначення харчової непереносимості 3 типу (при СПК); використання імунобіологічної терапії секукінумабом для лікування псоріатричного артриту, адалімумабом для лікування хвороби Кастлемана.

В обласному центрі алергології та дерматології співробітниками кафедри внутрішніх хвороб 3 обстежено і проліковано 138 хворих. Впроваджено використання імуноглобуліна в лікуванні вторинних імунодефіцитних станів; імунногістохімічне тестування методом проточної цитометрії морфологічних форм мастоцитозу**.**

В Центрі серцево-судинної хірургії на базі КНП «Запорізька обласна клінічна лікарня» проконсультовано майже 7000 хворих, виконано понад 220 планових операцій, 300 – ургентних, 100 ендоваскулярних втручань. Проведено 5 операцій при аневризмі аорти, 10 аорто-клубових-стегнових шунтувань, 11 операцій на сонних артеріях, 111 – зі штучним кровообігом, 233 імплантацій ШВР, 1 – симультантних операцій зі ШК. Продовжується впровадження стентування периферичних артерій, сучасних методів лікування травм судин, методів візуалізації травматичного пошкодження судин при множинних травмах, розробка хірургічних методів профілактики ТЕЛА.

В центрі інтервенційної пульмонології та грудної хірургії на базі відділення інтервенційної пульмонології КНП «Запорізька обласна клінічна лікарня» медичну допомогу отримали 318 пацієнтів, з них амбулаторну – 82, хірургічне лікування пройшли 69 хворих, консультативну допомогу надано 16 пацієнтам. Директором Центру – доцентом кафедри медицини катастроф,

військової медицини та нейрохірургії Тєлушко Я.В. проведено 16 консультацій і 151 оперативне втручання у складі мультидисциплінарних бригад в інших підрозділах закладу. Значний обсяг роботи Центру зосереджений на забезпеченні цілодобової допомоги постраждалим внаслідок поранень та проведенню оперативних втручань у військовослужбовців при ураженнях органів грудної клітки. В практику Центру запроваджено оперативне втручання у хворих з хронічним обструктивним захворюванням легень у вигляді відеоендоскопічної операції «зменшення об'єму легені». Запроваджено виконання відеоендоскопічної двобічної одномоментної симпатектомії без дренування плевральної порожнини в післяопераційному періоді.

У Спеціалізованому центрі хірургії печінки, захворювань жовчних шляхів та підшлункової залози співробітниками кафедри факультетської хірургії проконсультовано 916 хворих, виконано 500 операцій та 316 асистенцій, проведено 37 малоінвазивних хірургічних втручань, 37 основних інтервенційних маніпуляцій, 79 основних інтервенційних ендоскопічних маніпуляцій. Здійснено 39 мультидисциплінарних онкологічних консиліумів.

В ангіоневрологічному центрі співробітниками кафедри нервових хвороб проконсультовано 156 пацієнтів. Оскільки протягом року у зв'язку з пандемією переважна частина ліжкового фонду КНП «Міська лікарня №6» ЗМР протягом тривалого часу була перепрофільована для надання допомоги пацієнтам з коронавірусною хворобою (COVID-19), у повному обсязі функціонувало головним чином відділення нейрореабілітації. Продовжується впровадження диференційованого підходу до визначення оптимальної тактики лікування пацієнтів з мозковими інсультами з урахуванням індивідуального прогнозу перебігу та виходу гострого та раннього відновного періодів захворювання на підставі інтегральної оцінки ініціального рівня неврологічного дефіциту, структурних змін головного мозку, церебральної гемодинаміки та біоелектричної активності головного мозку.

У центрі урології дитячого віку співробітниками кафедри дитячої хірургії та анестезіології проліковано 214 пацієнтів, проведено 141 операцію при різних вадах нирок і сечових шляхів, ендоскопічних – 46. Впроваджені операція Мармара з використанням хірургічної лупи, бездренувальна методика пластики пієлоуретерального сегменту при гідронефрозі, лапароскопічні операції при аномаліях статевої диференцировки, дистанційна літотрипсія при сечокам'яній хворобі, одноетапна хірургічна корекція складних форм гіпоспадії. Вперше прооперований пацієнт з клоакою.

У центрі дитячої алергології та пульмонології в 2022 році співробітниками кафедри факультетської педіатрії проконсультовано 680 дітей, алергологом – 723 дитини, проведена спірографія 37 дітям, здійснена СІТ-терапія 76. У структурі захворюваності на першому місці залишаються хвороби органів дихання. Працює центр сучасної дитячої алергології та пульмонології за електронною адресою allergopediatr.zsmu.edu.ua. Продовжується велика наукова робота за напрямками: кропив'янка та спадковий ангіонабряк, медикаментозна алергія у дітей, наслідки перенесеного COVID-19 у дітей, вивчаються імунологічні аспекти алергічного риніту у дітей. В умовах

воєнного стану вивчаються пошуки нових форм праці, зокрема, консультації в режимі он-лайн .

У Центрі екстракорпорального запліднення та медико-генетичного скринінгу співробітниками кафедри акушерства, гінекології та репродуктивної медицини ФПО здійснено 1426 консультацій, проліковано 584 хворих з різними формами безпліддя та іншими порушеннями репродуктивного здоров'я. Проведено 401 ендоскопічну операцію. Завдяки сучасному оснащенню лабораторії медико-генетичного консультування та репродуктивної корекції було проведено 124 цикли екстракорпорального запліднення. У лабораторії наповнюється кріобанк ембріонів, що суттєво збільшує шанси жінок на вагітність. Проводиться удосконалення схем стимуляції овуляції в циклах екстракорпорального запліднення на основі удосконалення груп ризику з виникнення синдрому гіперстимуляції яєчників та синдрому резистентних яєчників, а також впровадження лікування інноваційними медичними препаратами, що дозволило досягти у 44,3% пацієнток розвитку біохімічної вагітності в циклах ЕКО, ICSI, у 49,4% пацієнток – в кріоциклах. Співробітниками кафедри надається висококваліфікована андрологічна допомога з використанням консервативних та хірургічних методів лікування, в результаті відновлення чоловічої фертильності становить 54,3%.

В Центрі дерматології на базі ННМЦ «Університетська клініка» ЗДМУ співробітниками кафедри дерматовенерології та косметології з курсом дерматовенерології і естетичної медицини ФПО проконсультовано майже 5 тисяч пацієнтів, проліковано стаціонарно 208 хворих. Із застосуванням цифрової дерматоскопії проведено 145 обстежень, звичайна дерматоскопія застосована у 270 випадках, автоматичне картування родимок всього тіла виконано у 4 осіб. Діагностика стану волосся із застосуванням трихоскопії проведена у 87 пацієнтів. УЗД – діагностика виконана у 72 випадках. Впроваджуються сучасні методи терапії станів та захворювань шкіри. Фототерапія із залученням кабіни «Псоролайт» проведена майже 700 разів.

В умовах пандемії COVID-19 і карантину та воєнного стану на території України, захист здоров'я співробітників і студентів університету набуває особливого значення.

Протягом року тривала робота оперативного штабу щодо недопущення занесення і поширення на території університету випадків захворювань, спричинених коронавірусом SARS-CoV-2, склад якого затверджений наказом від 10.03.2020 за №121.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 09.12.2020 №1236 «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» (із змінами), постанови Головного державного санітарного лікаря України від 26.08.2021 №9 «Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)», з метою запобігання поширенню на території університету коронавірусної інфекції видані накази ректора від 01.02.2022 №39

«Про посилення протиепідемічних заходів у зв'язку з збільшенням захворюванності на COVID-19», від 22.08.2022 №175 «Про посилення протиепідемічних заходів, спрямованих на запобігання поширенню COVID-19 під час воєнного стану».

Організовано надання медичної допомоги лікарями-терапевтами **Центру медичної реабілітації та профілактики** працівникам і студентам університету на базі гуртожитку №3. Протягом року відбулося 6046 відвідувань, проведено 5726 консультацій, з них – 2324 співробітників, 1863 студентів та 1539 тимчасово переміщених осіб. Невідкладну допомогу отримали 199 пацієнтів, що склало 357 відвідувань. Впродовж року було направлено на обстеження в Університетську клініку: діагностичне відділення– 141 особа, клініко-діагностичну лабораторію – 331, центр рентгенодіагностики – 71 особа, на консультації до вузьких спеціалістів спрямовано 442 особи. Під динамічним наглядом у лікаря-терапевта перебуває 305 співробітників. Проведено 267 ЕКГ-обстежень. Направлено на стаціонарне лікування у заклади охорони здоров'я міста та ННМЦ «УК ЗДМУ» 40 осіб.

На базі Центру забезпечено обстеження осіб з підозрою на COVID-19, ізоляцію мешканців гуртожитків з підозрою на інфікування або з підтвердженим діагнозом захворювання на COVID-19 у легкій формі за умови, що особа не потребує госпіталізації, контактних з ними, спостереження цієї категорії осіб. Обстежено методом ПЛР 206 осіб, ІФА – 5, за допомогою швидких тестів на антиген до SARS-CoV-2 - 764.

З метою профілактики захворювання на COVID-19 ще з 19 березня 2021 року на базі Центру стартувала кампанія вакцинації співробітників і студентів. Протягом 2022 року проведено 5 вакцинальних сесій. На постійному контролі залишаються питання наявності у працівників університету «зелених» сертифікатів, що підтверджують вакцинацію від гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2. 11.02.2022 видано розпорядження ректора за №6 «Про оновлення сертифікатів про вакцинацію працівників». На сьогодні 4 дози вакцини отримали 15,1%, 3 дози – 40,8%, 2 дози – 40,2%, 1 дозу – 0,9% працівників університету.

У зв'язку з поселенням в гуртожитки університету тимчасово переміщених і евакуйованих осіб з зони бойових дій, спричинених повномасштабною агресією Росії проти України, з березня 2022 року на базі Центру організовано надання медичної допомоги лікарем-терапевтом, психологічної допомоги – науково-педагогічними працівниками кафедри психіатрії, психотерапії, загальної та медичної психології, наркології та сексології, медичної допомоги дітям – працівниками кафедри пропедевтики дитячих хвороб. 30.06.2022 видано розпорядження ректора за №16 «Про медичний супровід внутрішньо переміщених осіб на території університету». До Центру звернулося 293 особи, з них 41 дитина до 18 років, загалом відбулося понад 1600 відвідувань. Проведено 164 перев'язки та обробки ран, 594 ін'єкційні маніпуляції, проведено експрес-тестів на виявлення глюкози в крові у 104 осіб.

Відповідно до наказу ректора від 23.12.2021 №511 з 24 січня по 11 лютого 2022 року проведений медичний огляд співробітників, які працюють в умовах

шкідливих факторів виробничого середовища. З метою дотриманням протиепідемічних вимог, пов'язаних з обмеженням кількості осіб на одиницю площі закритих приміщень та необхідності дотримання соціальної дистанції, медогляд проводився на базах Університетської клініки і Центру медичної реабілітації та профілактики. Підлягало медичному огляду 344 співробітника, пройшли огляд 97,7% працівників із шкідливими умовами праці, не пройшли 8 осіб з наступних причини: 6 – довгострокове перебування на лікарняному листі, 2 – звільнення.

За результатами періодичного медичного огляду співробітників, які працюють в шкідливих умовах, складений Заключний акт від 03.03.2022, згідно якого співробітників з підозрою на профзахворювання немає, працівники, які потребують переведення на іншу роботу, відсутні. Направлені на обстеження 17 осіб, на амбулаторне лікування - 39 співробітників, стаціонарне – 29, вперше виявлені захворювання у 14 осіб. Санаторно-курортне лікування рекомендовано 65 співробітникам. Дієтичного харчування потребують 28 осіб. Під динамічним спостереженням перебувають 99 працівників.

Під час медичного огляду вузькими спеціалістами захворювання виявлені у 212 співробітників (63%), вперше - у 102 осіб. Флюорографію в УК пройшли 272 співробітника (51%), інші за місцем проживання, або в закладах за місцем базування клінічних кафедр. ЕКГ-обстеження пройшли 182 співробітника, клінічні та біохімічні аналізи здали 236 співробітників.

Впродовж січня-лютого і листопада поточного року проводився температурний скринінг та медичний огляд студентів для допуску до складання Державних кваліфікаційних іспитів «Крок 1» та «Крок 2», оглянуто понад 580 осіб.

В рамках реалізації положень «Школа здорового студента», яка функціонує на базі Центру з 2019 року, проводились медичні огляди студентів, які потребували поселення у гуртожиток – 345 студентів. Направлено на додаткове поглиблене медичне обстеження до вузьких спеціалістів поліклініки УК 98 студентів; лабораторні дослідження – 44; УЗ- обстеження – 23, ФГ-151. Проводилось динамічне спостереження за хворими – 14 студентів; моніторинг АТ з метою раннього виявлення АГ – 10 студентів. На виконання Програм «Жіноче здоров'я» в умовах поліклініки УК 17 студенток пройшли обстеження у лікаря-гінеколога; «Добрий зір» - отримали консультації лікаря-офтальмолога з додатковими обстеженнями – 14 студентів.

Лікувальна робота співробітників клінічних кафедр університету спрямована на забезпечення практичної складової освітнього процесу з підготовки кадрів, підвищення якості медичної допомоги, подальший розвиток та доступність всіх видів медичної допомоги, стимулювання ефективного співробітництва закладів охорони здоров'я та університету з питань лікувальної, наукової та навчальної діяльності, без чого неможлива підготовка і перепідготовка висококваліфікованих фахівців у сфері охорони здоров'я.

Ці завдання виконують 37 клінічних кафедр університету, з них 17 кафедр терапевтичного, 14 – хірургічного та 6 педіатричного профілю.

На клінічних кафедрах працюють 426 співробітників: 80 докторів наук, професорів, 264 кандидати наук, доценти. Із них 393 – штатні, 33 – сумісники і погодинники. Лікувальну роботу виконують 68,8 % клініцистів з вищою категорією, 12,7 % – першою, 10,6 % – другою. Атестовані на звання лікаря-спеціаліста 7,9 % співробітників.

Клінічні кафедри розташовані на базах 28 закладів охорони здоров'я, 9 стоматологічних установ, 38 базах заочної інтернатури, 11 наукових лікувально-діагностичних центрах. Загальна площа, яку вони займають – майже 10000 кв.м., в 24 комунальних закладах обласної та міської ради – 9255,42 кв.м.

На виконання Закону України від 03.07.2020 №749-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань організації освітнього процесу у сфері охорони здоров'я», постанови КМУ від 28.12.2020 №1337, якою затверджено Положення про організацію освітнього процесу у закладах охорони здоров'я за участю НПП ЗВО, що здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти у сфері ОЗ, розроблено Положення про організацію лікувально-діагностичної роботи на клінічних кафедрах університету. Ухвалене Вченою радою ЗДМУ (пр. № 3 від 26.10.2021) і впроваджене в дію наказом ректора від 27.10.2021 № 430. Відповідно до зазначених Положень НПП клінічних кафедр зареєстровані в електронній системі, відображають надану медичну допомогу в особистих електронних кабінетах MIC HELSI, отримали погодження керівника закладу. Керівникам клінічних баз направлені Відомості про відповідність освітнім та кваліфікаційним вимогам НПП клінічних кафедр ЗДМУ.

В умовах пандемії COVID-19 і карантину на території України, 8 клінічних баз університету було перепрофільовано в ковідні госпіталі.

Ректором ЗДМУ було ініційовано створення мультидисциплінарних бригад для надання консультативної допомоги пацієнтам, до складу яких увійшли працівники 9 кафедр університету і забезпечили якісну допомогу населенню, фаховий супровід лікарів.

Протягом 2021 року клініцистами проведено майже 130 тисяч консультацій хворих у стаціонарах і поліклініках. Найбільш активні кафедри: дитячої хірургії та анестезіології (12832), акушерства та гінекології (11648), травматології та ортопедії (10855). Виконано майже 16 тисяч оперативних втручань, найбільша кількість виконана на кафедрах факультетської хірургії (3590), загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти (2508), травматології та ортопедії (1686). Показники якості стабільно позитивні.

Під час виїздів клініцистів в райони області, співробітники кафедр дитячої хірургії та анестезіології, медицини катастроф, акушерства і гінекології, загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти, госпітальної хірургії, офтальмології надали висококваліфіковану медичну та консультативну допомогу 158 хворим. Високий професійний рівень науковців визнають департаменти ОЗ ЗОДА та міської ради, призначено Головними експертами 38 співробітників, членами атестаційних комісій – 15.

Під керівництвом ректора особлива увага забезпечена для пацієнтів Запорізького військового госпіталю. До проведення консультацій та лікування

військових залучаються співробітники кафедр медицини катастроф, військової медицини та нейрохірургії, інших клінічних кафедр. Стоматологічну допомогу надають співробітники кафедр за напрямком. Пацієнти госпіталю отримують в Університетській клініці консультативну допомогу за всіма профілями, проходять обстеження (УЗД, рентген тощо). Лікарі-інтерни працюють у відділеннях госпіталю, а студенти проходять виробничу практику.

Співробітники клінічних кафедр ЗДМУ успішно працюють в 11 міжрегіональних та обласних спеціалізованих медичних центрах.

У центрі оперативної артрології та спортивної травми, роботу якого координує кафедра травматології та ортопедії, проконсультовано 2013 хворих, виконано 576 оперативних втручань, з них 257 ендопротезувань великих суглобів, 288 артроскопій. За бюджетні кошти встановлено 41 ендопротез.

В обласному центрі гастроентерології та ендоскопії співробітниками кафедри внутрішніх хвороб 3 проліковано 629 хворих.

В обласному центрі алергології та дерматології співробітниками кафедри внутрішніх хвороб 3 обстежено і проліковано 412 хворих.

В Центрі судинної та ендоваскулярної хірургії співробітниками кафедри госпітальної хірургії ЗДМУ проконсультовано 1216 хворих, прооперовано 65 пацієнтів, виконано 47 маніпуляцій.

В центрі інтервенційної пульмонології та грудної хірургії, що створений на базі відділення інтервенційної пульмонології КНП «ЗОКЛ» хірургічне лікування пройшли 108 хворих, консультативну допомогу надано 161 пацієнту, в тому числі 145 отримали хірургічні медичні інтервенції, амбулаторна допомога надана 71 хворому. Більше 82 % оперативних втручань виконано відеоторакоскопічним методом, що дозволило зробити реальністю 4-5 днів перебування хворого на ліжку. Вперше, в 2021 році, виконано відеоторакоскопічні операції з двох боків одночасно без дренування плевральної порожнини. В практику Центру запроваджені новітні розробки кафедри медицини катастроф, військової медицини та нейрохірургії ЗДМУ (Патенти України № 141843 СПОСІБ ПРОФІЛАКТИКИ ПІСЛЯОПЕРАЦІЙНОГО РЕЦИДИВУ ОСТЕОМІЄЛІТУ РЕБЕР, № 145216 СПОСІБ ХІРУРГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ НЕСПЕЦИФІЧНОЇ ЕМПІЄМИ ПЛЕВРИ). Відновлення хворих відбувається на засадах протоколу ERAS, подальше спостереження забезпечено тісною співпрацею з пульмонологами.

У центрі шлунково-кишкових кровотеч на базі відділення хірургії з центром шлунково-кишкових кровотеч КНП «Міська лікарня екстреної та ШМД» ЗМР співробітниками кафедри загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти надана висококваліфікована медична допомога 473 хворим, з них 78 прооперовано.

У Спеціалізованому центрі хірургії печінки, захворювань жовчних шляхів та підшлункової залози співробітниками кафедри факультетської хірургії проконсультовано 1633 хворих, виконано 480 операцій та 289 асистенцій, проведено майже 1,5 тисячі малоінвазивних хірургічних втручань. Здійснено 155 консиліумів. Зростає частка оперативних втручань з використанням малоінвазивних методик.

В ангіоневрологічному центрі співробітниками кафедри нервових хвороб проліковано 207 хворих, проконсультовано 732 пацієнти. Оскільки в 2021 році КНП «Міська лікарня № 6» ЗМР була перепрофільована для надання допомоги пацієнтам з коронавірусною хворобою, у повному обсязі функціонувало головним чином відділення нейрореабілітації. Продовжується впровадження диференційованого підходу до визначення оптимальної тактики лікування пацієнтів з мозковими інсультами.

У центрі урології дитячого віку співробітниками кафедри дитячої хірургії та анестезіології проліковано 279 пацієнтів, проведено 172 операції, ендоскопічних – 26.

У дитячому алергологічному центрі в 2021 році співробітниками кафедри факультетської педіатрії проконсультовано 925 дітей, алергологом – 1911 дітей, обстежені УЗД 391 дитина, проведена спірографія 169 дітям, здійснено 87 досліджень ЕКГ та 43 – холтерівське моніторування, проведено 94 тести на індуковані кропив'янки, 15 тестів – з фізичним навантаженням та 35 тестів з аутологічною сироваткою. Відкритий центр сучасної дитячої алергології та пульмонології allergopediatr.zsmu.edu.ua.

У Центрі екстракорпорального запліднення та медико-генетичного скринінгу співробітниками кафедри акушерства, гінекології та репродуктивної медицини ФПО здійснено 20824 консультації, проліковано 1628 хворих з різними формами безпліддя та іншими порушеннями репродуктивного здоров'я. Проведено 529 ендоскопічних операцій, 184 цикли екстракорпорального запліднення.

В умовах пандемії COVID-19, захист здоров'я співробітників і студентів набуває особливого значення. Протягом року тривала робота оперативного штабу щодо недопущення занесення і поширення на території університету випадків захворювань, спричинених коронавірусом SARS-CoV-2, склад якого затверджений наказом ректора від 10.03.2020 за №121. На контролі залишались питання дотримання протиепідемічних заходів в корпусах і гуртожитках університету, стану здоров'я працівників і студентів, функціонування ізоляторів, здійснення освітнього процесу в умовах карантину.

На виконання постанови КМУ від 09.12.2020 №1236 «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» (із змінами), інших нормативних актів, видано ряд відповідних наказів та розпоряджень ректора. У навчальних корпусах і гуртожитках поширені інформаційні матеріали щодо профілактики вірусних інфекцій, своєчасного звернення за медичною допомогою.

Організовано надання медичної допомоги лікарями-терапевтами Центру медичної реабілітації та профілактики студентам і співробітникам університету на базі гурт. № 3. Забезпечено обстеження осіб з підозрою на COVID-19 на базі Центру, ізоляцію мешканців гуртожитків з підозрою на інфікування або з підтвердженим діагнозом захворювання на COVID-19 у легкій формі за умови, що особа не потребує госпіталізації, контактних з ними, спостереження цієї категорії студентів.

Відповідно до наказу ректора від 27.05.2020 № 203 проводиться лабораторне тестування на COVID-19 з використанням ПЛР та імуноферментного аналізу для студентів і співробітників університету: обстежено ПЛР 3437 осіб, ІФА – 5963. З вересня 2021 року впроваджено обстеження осіб з підозрою на COVID-19 за допомогою швидких тестів на антиген до SARS-CoV-2, вже обстежено 368 осіб.

Протягом року загалом відбулося більше 10 тисяч відвідувань, з них – 5920 студентів, в т.ч. іноземних – 4786. Проведено 6682 консультації, невідкладну допомогу отримали 198 пацієнтів. Впродовж року направлено на обстеження в Університетську клініку 460 осіб, на консультацію до вузьких спеціалістів – 442. Під динамічним наглядом у лікаря-терапевта перебуває 301 працівник. Здійснено 80 ЕКГ- обстежень, 108 – УЗД.

З метою профілактики захворювання на COVID-19 ще з 19.03.2021 р. на базі Центру стартувала кампанія вакцинації співробітників і студентів. 2 дози вакцини отримали 1609 працівників (з Університетською клінікою), 1 дозу – 24. Вакцинація студентів триває.

Відповідно до наказу ректора від 03.02.2021 № 64 у період 08-26.02.2021 р. на базах Університетської клініки і Центру медичної реабілітації та профілактики проведений медичний огляд співробітників, які працюють зі шкідливими факторами виробничого середовища. Підлягало медичному огляду 394 співробітника, пройшли огляд 96,7 % працівників, не пройшли 13 осіб з наступних причини: 6 – довгострокове перебування на лікарняному листі, 6 – відпустка по догляду за дітьми, 1 – тарифна відпустка.

За результатами періодичного медичного огляду співробітників, які працюють в шкідливих умовах, складений Заключний акт від 30.03.2021, згідно якого співробітників з підозрою на профзахворювання немає, працівники, які потребують переведення на іншу роботу, відсутні. Потребують дообстеження 20 осіб, вперше виявлені захворювання у 11, направлено на амбулаторне лікування 45 співробітників, на стаціонарне – 29. Під спостереженням перебувають 109 працівників.

В рамках реалізації положень «Школа здорового студента», яка функціонує на базі Центру з 2019 року, проводились медичні огляди студентів, які потребували поселення у гуртожитки (2239 студентів), включаючи активний скринінг на COVID-19, в тому числі – 1248 іноземних студентів. Направлено на додаткове поглиблене медичне обстеження до вузьких спеціалістів поліклініки УК 230 студентів, на лабораторні дослідження – 87; УЗД - обстеження на базі міжкафедрального тренінгового Центру – 47, УЗД обстеження в поліклініці УК – 12 студентів. Флюорографічне обстеження пройшли 1315 студентів, проводилось динамічне спостереження за 105 хворими.

На виконання Програм: «Жіноче здоров’я» в умовах поліклініки УК 68 студенток пройшли обстеження у лікаря-гінеколога; «Добрий зір» – отримали консультації з додатковими обстеженнями – 69; «Паспорт здоров’я» – обстежено 113 студентів.

Проводиться постійна роз’яснювально-просвітницька робота серед студентів щодо необхідності дотримання санітарно-гігієнічних заходів для

зменшення ризиків захворювання та розповсюдження COVID-19, пропаганди здорового способу життя, профілактики інфекційних захворювань тощо.

Служба громадського харчування переведена в режим роботи з дотриманням карантинних вимог. Посилений контроль за дотриманням протиепідемічного режиму в навчальних корпусах і гуртожитках, забезпечено централізований збір використаних засобів індивідуального захисту в окремі контейнери.

З метою допомоги практичній охороні здоров'я щодо вакцинації населення від COVID-19 на базі міжкафедрального тренінгового центру ЗДМУ створений тимчасовий навчальний центр з питань вакцинації. В лютому-березні навчання пройшли 244 медичні працівники мобільних бригад Центрів ПМСД Запорізької області. За технічної підтримки ВООЗ в липні 2021 р. в м. Києві були підготовлені команди тренерів основного та резервного складу, у які увійшли НПП ЗДМУ та медичного коледжу. Починаючи з серпня по теперішній час проведено 16 тренінгів для 153 лікарів-інтернів і 156 студентів старших курсів. На допомогу медичним працівникам п'яти Центрів ПМСД Запорізької міської ради направлені 14 лікарів-інтернів. З 19 жовтня до 9 Центрів масової вакцинації населення спрямовані студенти 4-6 курсів медичних факультетів.

Університет веде велику інформаційну та роз'яснювальну роботу у ЗМІ з питань охорони здоров'я, здорового способу життя, запобігання захворювань на COVID-19, туберкульоз, ВІЛ-інфекцію, серцево-судинні та інфекційні захворювання. З метою організації допомоги під час пандемії гострої респіраторної хвороби COVID- 19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV2, ЗДМУ проведено ряд освітніх заходів з навчання різних категорій науковців та практиків.

IX. УНІВЕРСИТЕТСЬКА КЛІНІКА

Великою популярністю у населення користується структурний підрозділ ННМЦ «Університетська клініка ЗДМУ» завдяки найсучаснішому діагностичному обладнанню та високому рівню консультативної та лікувальної допомоги. У складі клініки – стаціонар на 160 ліжок (кардіологічне відділення – 45 ліжок, терапевтичне – 25, неврологічне – 35, мультимодальної патології – 45, багатопрофільне хірургічне відділення – 10), консультативна поліклініка, консультативний лікувально-діагностичний центр, 8 спеціалізованих медичних центрів, рентген-діагностичне відділення, відділення відновлювального лікування та діагностичне відділення, клініко-діагностична лабораторія та лабораторія патогістологічних досліджень. У клініці надається медична допомога населенню, підготовка та підвищення кваліфікації медичних працівників, проводиться науково-дослідницька робота, розробка, апробація та впровадження нових медичних технологій.

На базі клініки навчальну, наукову та лікувальну роботу проводять співробітники 11 кафедр ЗДМУ: сімейної медицини, терапії, кардіології та неврології ФПО; внутрішніх хвороб-3; клінічної лабораторної діагностики; терапевтичної, ортопедичної та дитячої стоматології; пропедевтичної та

хірургічної стоматології; патологічної анатомії і судової медицини; анестезіології та інтенсивної терапії; факультетської хірургії, дерматовенерології та косметології з курсом дерматовенерології і естетичної медицини ФПО; медицини катастроф та військової медицини; фтизіатрії і пульмонології.

У клініці працює 132 лікарі (71 – основних, 24 – сумісників, 37 – консультантів), з них 52 особи (39,4%) мають науковий ступінь: 29 докторів наук (22,0%) і 23 кандидатів наук (17,4%); 77 (58,3%) лікарів мають вищу кваліфікаційну категорію.

У поліклініці ведеться прийом за 25 лікарськими спеціальностями. Виконання плану консультативних відвідувань у поліклініці – 85,1%. що зумовлено продовженням загальнонаціонального карантину, згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 року № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» та введенням 24 лютого 2022 р. воєнного стану внаслідок військової агресії РФ проти України. У кабінеті телемедицини проведено 247 онлайн-консультацій для пацієнтів.

Виконання плану ліжко-днів по стаціонару склало 87,9 %. Зменшення порівняно з аналогічним періодом 2021 р. зумовлено тимчасовою забороною планової госпіталізації пацієнтів за наказом МОЗ України від 24.02.22 № 374 «Тимчасові заходи у закладах охорони здоров'я з метою забезпечення готовності для надання медичної допомоги постраждалим внаслідок військової агресії рф проти України» до 25.03.2022 р. Тривалість перебування хворого на ліжку склала 12,4 ліжко/днів.

У консультативному лікувально-діагностичному центрі, де надають висококваліфіковану консультативну медичну допомогу провідні фахівці університету, за 2022 рік проконсультовано 2075 пацієнтів за 37 спеціальностями, з них 1951 (94,0%) дорослих та 124 (6,0%) дітей.

У 2022 році продовжили роботу спеціалізовані медичні центри: центр вегетативних розладів (проліковано у стаціонарі – 277 пацієнтів), гастроентерологічний центр (проліковано у стаціонарі – 341 хворий), центр метаболічних розладів (проліковано 325 пацієнтів), стоматологічний центр (зроблено 1992 відвідування), центр ендоскопічної діагностики та лікування, центр медичної реабілітації та профілактики, дерматологічний центр (проліковано у стаціонарі 261 пацієнт), центр спортивної медицини і профілактики (оглянуто 232 спортсмени).

На базі гуртожитку №3 університету успішно працює підрозділ консультативної поліклініки – Центр медичної реабілітації та профілактики, де протягом року проведено консультативних відвідувань – 5559, медичних оглядів – 545 (з них 295 студентів, в тому числі іноземних – 180), надання невідкладної допомоги – 203 особам (з них 57 студента). Під динамічним спостереженням перебувало 313 осіб.

У центрі ендоскопічної діагностики та лікування виконано 738 ендоскопічних досліджень, з них езофагогастродуоденоскопій (ЕГДС) – 499, колоноскопій – 235, бронхоскопій – 4. Із загальної кількості досліджень – з узяттям на цитоморфологічне дослідження – 207, з них на ЕГДС – 123,

при колоноскопіях – 83 випадків. У 2022 році запроваджено нові унікальні операції: пероральну ендоскопічну міотомію при ахалазії кардії, дивертикулі Ценкера та епіфренальному дивертикулі; дисекцію в підслизовому просторі при ранніх формах раку шлунково-кишкового тракту (ШКТ); підслизову резекцію підслизових пухлин ШКТ; встановлення інтрагастрального балона з метою зниження ваги тіла.

У багатопрофільному хірургічному відділенні за звітний період проведено 166 операцій, з них судинних – 6, ендоскопічних – 78, видалення новоутворень шкіри з пластикою – 82.

У діагностичному відділенні протягом року обстежено 9666 осіб та зроблено 21357 досліджень, з них: спірографіій – 1916, холтерівське моніторування серцевого ритму – 978, добове моніторування артеріального тиску – 594, електронейроміографій – 493, денситометрій – 165, ВЕМ – 126, цифрових дерматоскопій – 117, бодіплетизмографій – 44, сеансів відеостробоскопії – 31, сеансів транскраніальної магнітної стимуляції – 23 тощо; проведено 6918 УЗД-досліджень, з них досліджень серцево-судинної системи – 3260, органів черевної порожнини – 899, сечостатевої системи – 2103, щитоподібної залози – 558 тощо.

У рентген-діагностичному відділенні проведено 4715 рентгендосліджень, з них просвічувань 518, спецдосліджень – 606, рентген досліджень зубів – 203, ортопантографій – 166; КТ-досліджень – 435, з них внутрішньовенним введенням контрастної речовини – 188, КТ-дентальних – 44.

У клініко-діагностичній лабораторії проведено 163642 досліджень (гематологічних, загальноклінічних, цитологічних, імуносерологічних, імуноферментних, імунохімічних та біохімічних). Тестування на COVID-19 методом ПЛР за 2022 р. склало 278 досліджень та ІФА (Ig M– 13, Ig G – 20), експрес-тест АГ Cov - 3079. У патогістологічній лабораторії проведено 5808 досліджень.

У відділенні відновлювального лікування отримали фізіотерапевтичні процедури, лазеро- та рефлексотерапію, масаж, ЛФК 3297 пацієнтів, відпущено процедур – 59427.

Університетська клініка проводить медичні огляди працівників промислових підприємств міста, співробітників клініки, медичного університету, іноземних студентів. Протягом звітного року оглянуто 33670 осіб.

Надано медичну допомогу 2366 військовослужбовцям ЗСУ; проведено 2263 дослідження, зроблено 836 лабораторних аналізів.

У 2022 році лікарями та співробітниками кафедр в Університетській клініці розроблені та впроваджені наступні медичні технології:

- оптимізація зовнішньої терапії хворих на себорейний кератоз з урахуванням ультразвукової діагностики шкіри;
- визначення змін між показниками гемостазу при фібриляції передсердь з антикоагулянтною терапією;
- особливості активності оксидативного стресу у хворих з вульгарною пухирчаткою;

- оцінка ефективності лікування больового синдрому у хворих з патологією опорно-рухової системи при комплексному використанні ударно-хвильової та високотонової (Hi-Top) терапії;

- оптимізація ранньої діагностики ураження нирок у чоловіків з гіпертонічною хворобою в умовах порушення пуринового обміну.

Щомісячно проводились вебінари з актуальних питань медицини у кабінеті телемедицини (20 вебінарів), on-line конференції, дистанційне та очне навчання лікарів на циклах тематичного удосконалення.

За звітний період на базі клініки пройшли навчання 322 лікарі на циклах тематичного удосконалення за темами: «Сучасні аспекти діагностики та лікування патології вегетативної нервової системи», «Когнітивні та психовегетативні розлади у загально-клінічній практиці», «Сучасний європейський протокол трансторакальної ехокардіографії, «Сучасні аспекти та клінічна інтерпретація ультразвукового дослідження серця та судин», «Клінічна ендоскопія», «Скринінги на первинній ланці», «Комплементарні методи лікування в практиці інтерніста», «Терапевтичні аспекти надання паліативної допомоги хворим», «Основні засади менеджменту в охороні здоров'я в умовах реформування галузі», «Сучасні аспекти ендодонтичного лікування у пацієнтів різних вікових груп», «Реабілітація пацієнтів з частковою відсутністю зубів бюгельними протезами», «Анатомія щелепнолицьової ділянки. Біомеханіка рухів нижньої щелепи. Захворювання СНЩС», «Хвороби шкіри при патології внутрішніх органів», «Актуальні аспекти косметології», «Актуальні питання дерматовенерології», «Захворювання, що передаються статевим шляхом», «Дитяча дерматологія», «Дерматоонкологія» та «Дерматоскопія», а також спеціалізація за фахом «ортопедична стоматологія», «терапевтична стоматологія» та «дерматовенерологія»; а також майстер-класи: «Ультразвукова діагностика: основні принципи отримання якісних зображень», «Електрокардіограмма: від простого до складного», «Добове моніторування та інші професійні методи дослідження артеріального тиску» та одноденний симуляційний семінар-тренінг: «Діагностика та лікування ГКС з елевацією сегмента ST на прикладі віртуального пацієнта».

З 21 по 25 березня 2022 року 56 лікарів Університетської клініки пройшли навчання на тренінгу з надання екстреної медичної допомоги при травматичних бойових ураженнях вивченням питань медичного сортування.

Представники міжнародної гуманітарної організації "Лікарі без кордонів" 25.03.22 р. провели заняття для лікарів в Університетській клініці.

Постійно функціонують школи здоров'я: «Школа хворих на тривалій антикоагулянтній терапії», «Школа хворих на гіпертонічну хворобу», «Школа пацієнтів на цукровий діабет» та організована «Школа здоров'я студента».

Проводиться впровадження електронної системи медичного документообігу. Лікарі клініки повністю опанували навички виписування електронних лікарняних листів непрацездатності (МВТН) та електронних рецептів.

Університетська клініка успішно пройшла наглядовий аудит за сертифікованою системою управління якістю у відповідності до вимог ДСТУ

ISO 9001:2015, ДСТУ EN ISO 9001:2018 та отримала відповідне рішення 25 березня 2022 р.

Доповнено ліцензію з рентгенбезпеки 28.09.2022 щодо використання мамографічних систем.

Створено відділ інфекційного контролю за вимогами наказу МОЗ України від 03.08.2021 року № 1614 «Про організацію профілактики інфекцій та інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я та установах/закладах надання соціальних послуг/соціального захисту населення» із впровадженням нового підходу до інфекційного контролю та профілактики інфекцій: проводиться розробка та впровадження відповідної медичної документації щодо профілактики інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги, адміністрування антимікробних препаратів та покращення гігієни рук.

За 2022 рік співробітниками клініки у співавторстві зі співробітниками кафедр медичного університету опубліковано 2 навчальних посібники, 22 статті у фахових виданнях, у тому числі 6 – у провідних закордонних виданнях та виданнях, що індексуються наукометричними базами WebofScience та/або Scopus, 20 тез доповідей; зроблено 30 доповідей на науково-практичних конференціях.

Завдяки ректорату університету отримано реанімобіль для проведення симуляційних тренінгів.

Впродовж звітного періоду постійно проводились ремонт палат, кабінетів лікарів та допоміжних приміщень клініки, організовано тимчасове укриття та висаджено ялинки.

Постійно проводиться оновлення інформації на сайті Університетської клініки та сторінках клініки у Фейсбуці та Інстаграмі.

X. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ, ЯКІ ПОТРЕБУЮТЬ ВИРІШЕННЯ

- Забезпечення набору студентів.
- Створення університетських клінік.
- Працевлаштування випускників.
- Розподіл на інтернатуру.

Ректор
Запорізького державного
медичного університету професор Ю.М. Колесник

Звіт обговорено та затверджено на спільному засіданні Вченої ради та Конференції трудового колективу університету 02.02.2023 р. (протокол № 2).